

Anayasa Mahkemesinin E: 2022/130 Sayılı Kararı – 2004 Sayılı İcra ve İflas Kanunu

08 Mart 2023 Tarihli Resmi Gazete Sayı: 32126 Anayasa Mahkemesi Başkanlığından: Esas Sayısı : 2022/130 Karar Sayısı: 2023/14 Karar Tarihi: 25/1/2023 İ...

Anayasa Mahkemesinin E: 2022/130 Sayılı Kararı – 2004 Sayılı İcra ve İflas Kanunu

Tarih: 8 Mart 2023

08 Mart 2023 Tarihli Resmi Gazete

Sayı: 32126

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

Esas Sayısı : 2022/130

Karar Sayısı: 2023/14

Karar Tarihi: 25/1/2023

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN: Batman İcra Ceza Mahkemesi

İTİRAZIN KONUSU: 9/6/1932 tarihli ve [2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu](#)'nun 31/5/2005 tarihli ve [5358 sayılı Kanun](#)'un 10. maddesiyle değiştirilen 339. maddesinin birinci fıkrasının Anayasa'nın 2., 13., 19. ve 49. maddelerine aykırılığı ileri sürerek iptaline karar verilmesi talebidir.

OLAY: Beyandan sonra mal ve kazançta olan artışı bildirmemesi

nedeniyle sanık hakkında açılan davada itiraz konusu kuralın Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına varan Mahkeme, iptali için başvurmuştur.

I. İPTALİ İSTENEN VE İLGİLİ GÖRÜLEN KANUN HÜKÜMLERİ

A. İptali İstenen Kanun Hükmü

Kanun'un itiraz konusu kuralın da yer aldığı 339. maddesi şöyledir:

“Beyandan sonra mal ve kazançta olan tezayüdü bildirmeyen borçlunun cezası:

(Tezayüt: Çoğalma, artma-TDK)

Madde 339 – (Değişik: 31/5/2005-5358/10 md.)

Sonradan kazandığı malları veya kazancında ve gelirinde vaki tezayütleri bu Kanun mucibince bildirmeye mecbur olan borçlu makbul bir mazereti olmaksızın yedi gün içinde icra dairesine taahhütlü mektupla veya şifahi surette bildirmezse ve bu mal veya kazancı asıl veya bedel itibariyle mevcut olduğu takdirde, on gün; mal veya kazancını asıl veya bedel itibariyle makbul bir sebep olmaksızın elden çıkarmışsa, bir aya kadar disiplin hapsi ile cezalandırılır.

Bu cezalara alacaklının şikâyeti üzerine karar verilir. Kişi, icra takibine konu olan borcu tamamen ödediği takdirde, bu ceza düşer. ”

B. İlgili Görülen Kanun Hükmü

Kanun'un 77. maddesi şöyledir:

“Sonradan kazanılan veya ziyadeleşen malların beyanı:

Madde 77 – İcra dairesine vaki olan beyanda malı olmadığını bildirmiş veya borcuna yetecek mal göstermemiş yahut beyandan imtina etmiş olan borçlu sonradan kazandığı malları ve kazancında ve gelirinde vukua gelen tezayütleri yedi gün

içinde mezkûr daireye taahhütlü mektupla veya şifahi olarak bildirmeğe mecburdur. ''

II. İLK İNCELEME

1. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü hükümleri uyarınca Zühtü ARSLAN, Hasan Tahsin GÖKCAN, Kadir ÖZKAYA, Engin YILDIRIM, Muammer TOPAL, M. Emin KUZ, Rıdvan GÜLEÇ, Recai AKYEL, Yusuf Şevki HAKYEMEZ, Yıldız SEFERİNOĞLU, Selahaddin MENTEŞ, Basri BAĞCI, İrfan FİDAN, Kenan YAŞAR ve Muhterem İNCE'nin katılımlarıyla 9/11/2022 tarihinde yapılan ilk inceleme toplantısında dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

III. ESASIN İNCELENMESİ

2. Başvuru kararı ve ekleri, Raportör Ahmet Hakan SOYTÜRK tarafından hazırlanan işin esasına ilişkin rapor, itiraz konusu kanun hükmü, dayanılan ve ilgili görülen Anayasa kuralları ve bunların gerekçeleri ile diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

A. İtirazın Gerekçesi

3. Başvuru kararında özetle; icra takiplerinde borçlunun mal varlığının Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi (UYAP) ve entegre olan diğer sistemler aracılığıyla sorgulanmasının mümkün olduğu, itiraz konusu kuralın anılan sistemlerin oluşturulmasından önce borçlunun mal varlığının tespitindeki zorlukların göz önünde bulundurulması suretiyle ihdas edildiği, günümüzdeki imkânlar gözetildiğinde mal varlığında meydana gelen artışı bildirmeyen borçlu hakkında disiplin hapsi şeklinde bir yaptırım uygulanmasının ölçülülük ilkesini ihlal ettiği, yine borçlu sıfatım taşıyan kişiye sonradan kazandığı malları ile kazancında ve gelirinde meydana gelen artışları bildirme şeklinde bir yükümlülük yüklenmesinin ve bu yükümlülüğe dair borçluya herhangi bir bildirimde bulunulmaksızın disiplin hapsi uygulanmasının çalışma hakkını sınırladığı belirtilerek kuralın [Anayasa](#)'nın 2., 13., 19. ve

49. maddelerine aykırı olduğu ileri sür÷lmüştür.

B. Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

4. 6216 sayılı Kanun'un 43. maddesi uyarınca kural, ilgisi nedeniyle Anayasa'nın 35. ve 38. maddeleri yönünden de incelenmiştir.

5. 2004 sayılı Kanun'un 339. maddesinin itiraz konusu birinci fıkrasında sonradan kazandığı malları veya kazancında ve gelirinde gerçekleşen artışı, bu Kanun gereğince bildirmeye mecbur olan borçlunun, geçerli bir mazereti olmaksızın yedi gün içinde icra dairesine taahhütlü mektupla veya şifahi surette bildirmemesi ve bu mal veya kazancının asıl veya bedel itibarıyla mevcut olması hâlinde, on gün; mal veya kazancını asıl veya bedel itibarıyla geçerli bir sebep olmaksızın elden çıkarması hâlinde ise bir aya kadar disiplin hapsiyle cezalandırılacağı hüküm altına alınmıştır. Anılan maddenin ikinci fıkrasında ise bu cezalara alacaklının şikâyeti üzerine karar verileceği ve kişi, icra takibine konu olan borcu tamamen ödediği takdirde bu cezanın düşeceği belirtilmiştir.

6. Anayasa'nın 38. maddesinin birinci fıkrasında "*Kimse, işlendiği zaman yürürlükte bulunan kanunun suç saymadığı bir fiilden dolayı cezalandırılmaz; kimseye suçu işlediği zaman kanunda o suç için konulmuş olan cezadan daha ağır bir ceza verilemez*" denilerek suçun kanuniliği; üçüncü fıkrasında da "*Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur*" denilmek suretiyle *cezanın kanuniliği* ilkesi güvence altına alınmıştır. Anayasa'nın anılan maddesinde yer alan *suçta ve cezada kanunilik* ilkesi uyarınca hangi fiillerin yasaklandığının ve bu yasak fiillere verilecek cezaların hiçbir kuşkuya yer bırakmayacak açıklıkta, anlaşılır ve sınırları belli olacak biçimde kanunda gösterilmesi gerekmektedir. Kişilerin yasak fiilleri önceden bilmeleri düşüncesine dayanan bu ilkeyle temel hak ve özgürlüklerin güvence altına alınması amaçlanmıştır (AYM, E.2011/129, K.2012/81,24/5/2012).

7. Suçta ve cezada kanunilik ilkesi Anayasa'nın 13. maddesinde ifade edilen temel hak ve özgürlüklerin ancak kanunla sınırlanabileceğine ilişkin kuralın suç ve cezalar yönünden özel düzenlemesi olarak değerlendirilebilir. Suçta ve cezada kanunilik ilkesi, cezalandırmanın temel haklara etkisinden kaynaklanan özel önemi nedeniyle zaman içinde bir ceza hukuku kavramı olarak alt ilkeler de içerecek şekilde gelişmiştir (AYM, E.2019/9, K.2019/27, 11/4/2019, § 15).

8. Borçlunun mal varlığında veya gelirinde meydana gelen artışı bildirmemesi dolayısıyla verilecek disiplin hapsine ilişkin kuralın şekli anlamda bir kanun hükmü olduğu ve erişilebilir olduğu anlaşılmaktadır. Bunun yanı sıra kuralın açık, anlaşılır ve sınırlarının belirli olduğu, yaptırıma tâbi fiillerin öngörülebilir olduğu, kararın bir idari makam tarafından değil Anayasa'nın 19. maddesinin ikinci fıkrasının gereklerine uygun olarak bir mahkeme tarafından verildiği, yargılamadaki usul ve esaslar ile verilecek karara karşı başvurulacak kanun yollarının 2004 sayılı Kanun'da açıkça belirtildiği, bu kapsamda kuralın kanunilik şartını taşıdığı sonucuna ulaşılmıştır.

9. öte yandan Anayasa'nın 35. maddesinde "*Herkes, mülkiyet ve miras haklarına sahiptir./Bu haklar, ancak kamu yararı amacıyla, kanunla sınırlanabilir./Mülkiyet hakkının kullanılması toplum yararına aykırı olamaz*" denilmektedir. Anayasa'nın anılan maddesiyle güvenceye bağlanan mülkiyet hakkı, ekonomik değer ifade eden ve parayla değerlendirilebilen her türlü mal varlığı hakkını kapsamaktadır (AYM, E.2015/39, K.2015/62, 1/7/2015, § 20). Bu bağlamda mülk olarak değerlendirilmesi gerektiğinde kuşku bulunmayan menkul ve gayrimenkul mallar ile bunların üzerinde tesis edilen sınırlı aynı haklar ile fikrî hakların yanı sıra icrası mümkün olan her türlü alacak da mülkiyet hakkının kapsamına dâhildir (Mahmut Duran ve diğerleri, B. No: 2014/11441, 1/2/2017, § 60).

10. İtiraz konusu kuralla borçlunun sonradan kazandığı malları

veya kazancındaki ve gelirindeki artışı bildirmemesinin yaptırımını öngörülmektedir. Bildirim yükümlülüğüne konu mal ve gelirin Anayasa'nın 35. maddesi bağlamında mülk teşkil ettiği açıktır.

[Tamamı İçin Tıklayınız](#) – (WORD)

4734 ve 4735 Sayılı Mal Alımlarında Uygulanacak Fiyat Farkına İlişkin Esaslarda Değişiklik (Karar Sayısı: 6902)

07 Mart 2023 Tarihli Resmi Gazete Sayı: 32125 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununa Göre İhale Edilen Mal Alımlarında Uygulanacak Fiyat Farkına İlişkin Esas...

4734 ve 4735 Sayılı Mal Alımlarında Uygulanacak Fiyat Farkına İlişkin Esaslarda Değişiklik (Karar Sayısı: 6902)

Tarih: 7 Mart 2023

07 Mart 2023 Tarihli Resmi Gazete

Sayı: 32125

4734 Sayılı Kamu İhale Kanununa Göre İhale Edilen Mal

Alımlarında Uygulanacak Fiyat Farkına İlişkin Esaslarda Değişiklik Yapılmasına Dair Esaslar ile 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununa Göre İhale Edilen Hizmet Alımlarında Uygulanacak Fiyat Farkına İlişkin Esaslarda Değişiklik Yapılmasına Dair Esaslar (Karar Sayısı: 6902)

Cumhurbaşkanı Kararı

Karar Sayısı: 6902

Ekli "[4734 Sayılı Kamu İhale Kanununa](#) Göre İhale Edilen Mal Alımlarında Uygulanacak Fiyat Farkına İlişkin Esaslarda Değişiklik Yapılmasına Dair Esaslar" ile "4734 Sayılı Kamu İhale Kanununa Göre İhale Edilen Hizmet Alımlarında Uygulanacak Fiyat Farkına İlişkin Esaslarda Değişiklik Yapılmasına Dair Esaslar"ın yürürlüğe konulmasına, [4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun](#) 8 inci maddesi gereğince karar verilmiştir.

6 Mart 2023

Recep Tayyip ERDOĞAN

CUMHURBAŞKANI

4734 SAYILI KAMU İHALE KANUNUNA GÖRE İHALE EDİLEN MAL ALIMLARINDA UYGULANACAK FİYAT FARKINA İLİŞKİN ESASLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR ESASLAR

MADDE 1- 27/6/2013 tarihli ve 2013/5216 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan [4734 Sayılı Kamu İhale Kanununa Göre İhale Edilen Mal Alımlarında Uygulanacak Fiyat Farkına İlişkin Esasların](#) 5 inci maddesinin ikinci fıkrasının (ç) bendinin (2) numaralı alt bendinde yer alan "Sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG)" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve sıkıştırılmış doğal gaz (CNG)" ibaresi eklenmiş ve aynı alt bentte yer alan "fiyatını" ibaresi "fiyatlarını" şeklinde değiştirilmiş, aynı maddenin ikinci fıkrasının (d) bendinin (2) numaralı alt bendinde yer alan "Sıvılaştırılmış doğal gaz

(LNG)” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve sıkıştırılmış doğal gaz (CNG)” ibaresi eklenmiş ve aynı alt bentte yer alan “fiyatını” ibaresi “fiyatlarını” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 2– Aynı Esaslara aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 5- (1) İlanı veya duyurusu bu maddeyi ihdas eden Esasların yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılmış olan ihalelerde fiyat farkı esasları, ilanın veya duyurunun yapıldığı tarihte yürürlükte olan Esaslara göre yürütülür.”

MADDE 3– Bu Esaslar yayımı tarihinden 10 gün sonra yürürlüğe girer.

MADDE 4– Bu Esasları Cumhurbaşkanı yürütür.

4734 SAYILI KAMU İHALE KANUNUNA GÖRE İHALE EDİLEN HİZMET ALIMLARINDA UYGULANACAK FİYAT FARKINA İLİŞKİN ESASLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR ESASLAR

MADDE 1- 27/6/2013 tarihli ve 2013/5215 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan [4734 Sayılı Kamu İhale Kanununa Göre İhale Edilen Hizmet Alımlarında Uygulanacak Fiyat Farkına İlişkin Esasların](#) 7 nci maddesinin birinci, ikinci, üçüncü ve onbirinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, onikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

“(1) Bu Esaslara tabi hizmet alımı ihalelerinde fiyat farkı uygulanabilmesi için söz konusu işlerin ihalelerine ilişkin idari şartname ve sözleşmelerde bu Esaslara göre fiyat farkı hesaplanacağına belirtilmiş olması gerekir. Bu hizmet alımı ihalelerinde aşağıdaki hususlar çerçevesinde düzenleme yapılır.

a) Sözleşme süresi 365 takvim gününü aşan hizmet alımlarında tüm girdiler için fiyat farkı hesaplanacağına ilişkin düzenlemeye yer verilmesi zorunludur.

b) Sözleşme süresi 365 takvim gününü aşmayan;

1) İhale dokümanında personel sayısı belirlenerek haftalık çalışma saatinin tamamının idarede kullanılacağı düzenlenen hizmet alımlarında, sadece 6 ncı maddeye göre veya idarelerin takdirine bağlı olarak tüm girdiler için fiyat farkı hesaplanacağına ilişkin düzenlemeye yer verilir.

2) Diğer hizmet alımlarında tüm girdiler için fiyat farkı hesaplanacağına ilişkin düzenlemeye yer verilebilir.

(2) Sözleşmelerde yer alan fiyat farkına ilişkin usul ve esaslarda sözleşme imzalandıktan sonra değişiklik yapılamaz.

(3) Fiyat farkı uygulanan işlerde, zorunlu nedenler dışında, hakedişlerin uygulama ayını takip eden ay içerisinde ve uygulama ayına ait endeksler/fiyatlar belli olduktan sonra düzenlenmesi esastır. Uygulama ayına ait endeksler/fiyatlar belli olmadan hakedişin düzenlendiği hallerde, fiyat farkı hesabı hakedişle birlikte yapılmaz, uygulama ayma ait endeksler belli olduktan sonra ayrıca hesaplanır.”

“(11) Puan birimi üzerinden sözleşmeye bağlanan teşhis ve tedaviye yönelik hizmet alımlarında, 5 inci madde hükümleri uygulanmaksızın, ilgili hizmetin uygulama ayındaki puanı ile ihale tarihindeki puanı arasındaki farktan kaynaklanan fiyat değişimleri, fiyat farkı olarak ödenir veya kesilir. Ancak Sağlık Uygulama Tebliğinde ödemeye esas olarak belirlenen katsayının artırılmasından veya azaltılmasından kaynaklanan fiyat değişimleri için ayrıca fiyat farkı hesaplanamaz. Bu hizmet alımlarında ihale dokümanında personel sayısı belirlenerek haftalık çalışma saatinin tamamının idarede kullanılacağına ilişkin düzenlenmesi halinde 6 ncı maddeye göre ayrıca fiyat farkı hesaplanacağına ilişkin düzenlemeye de yer verilir.”

MADDE 2– Aynı Esaslara aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 3- (1) İlanı veya duyurusu bu maddeyi ihdas eden Esasların yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılmış olan ihalelerde fiyat farkı esasları, ilanın veya duyurunun

yapıldığı tarihte yürürlükte olan Esaslara göre yürütülür.”

MADDE 3– Bu Esaslar yayımı tarihinden 10 gün sonra yürürlüğe girer.

MADDE 4– Bu Esasları Cumhurbaşkanı yürütür.

Tahsilat İç Genelgesi (Seri No:2023/1)

T.C. HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI Gelir İdaresi Başkanlığı Sayı: E-69358343-010.06[38-22] – 18959
Konu: Tahsilat İç Genelgesi (Seri No:2023/1) Tar...

Tahsilat İç Genelgesi (Seri No:2023/1)

Tarih: 4 Mart 2023

T.C.

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI

Gelir İdaresi Başkanlığı

Sayı: E-69358343-010.06[38-22] – 18959

Konu: Tahsilat İç Genelgesi (Seri No:2023/1)

Tarih: 03.03.2023

Tahsilat İç Genelgesi (Seri No:2023/1)

Bilindiği üzere, 6/2/2023 tarihinde Kahramanmaraş İlinde meydana gelen depremler nedeniyle Bakanlığımızca 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 15 inci maddesi kapsamında Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Elazığ, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye ve Şanlıurfa İlleri ile Sivas İlinin Gürün İlçesinde 6/2/2023 ila 31/7/2023 tarihleri arasında (bu tarihler dâhil) mücbir sebep hali ilan edilmiştir.

Öte yandan, 3/3/2023 tarihli ve 32121 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2/3/2023 tarihli ve [127 numaralı Olağanüstü Hal Kapsamında Kamu Alımları, Alacakları ve Sosyal Tesislerine İlişkin Bazı Tedbirlerin Alınması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin](#) (CK) "Vergi dairelerince tatbik edilmiş hacizlerin kaldırılması" başlıklı 6 ncı maddesinde "(1) Bu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla, 6/2/2023 tarihinde meydana gelen depremler nedeniyle Hazine ve Maliye Bakanlığınca 4/1/1961 tarihli ve [213 sayılı Vergi Usul Kanununun](#) 15 inci maddesi kapsamında mücbir sebep hali ilan edilen yerlerdeki vergi dairelerince takip edilen amme alacakları nedeniyle bankalar, Merkezi Kayıt Kuruluşu Anonim Şirketi ile Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi nezdinde bulunan varlıklara deprem tarihinden önce tatbik edilmiş olan hacizler (teminat gösterilen varlıklara tatbik edilen hacizler ile ihtiyati hacizler hariç) kaldırılır. Bu hüküm, 6/2/2023 tarihi itibarıyla anılan yerlerde gelir, kurumlar veya katma değer vergisi yönünden mükellefiyeti bulunanlar ile bu tarih itibarıyla yerleşim yeri bu yerler olan gerçek kişiler hakkında tüm vergi dairelerince bu maddede sayılan varlıklara tatbik edilmiş hacizler için de uygulanır." hükmüne yer verilmiştir.

Bu madde hükmüne göre,

– Kahramanmaraş'ta 6/2/2023 tarihinde meydana gelen depremler nedeniyle Bakanlığımızca 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 15 inci maddesi kapsamında mücbir sebep hali ilan edilen yerlerdeki vergi dairelerince takip edilen amme alacakları nedeniyle,

– Bankalar, Merkezi Kayıt Kuruluşu Anonim Şirketi (MKK) ile Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi (PTT) nezdinde bulunan varlıklara,

– Deprem tarihinden önce bu vergi dairelerince tatbik edilmiş olan hacizlerin,

kaldırılması gerekmektedir.

Öte yandan, 6/2/2023 tarihi itibarıyla mücbir sebep ilan edilen yerlerdeki vergi dairelerinde gelir vergisi, kurumlar vergisi veya katma değer vergisi yönünden mükellefiyeti bulunanlar ile bu tarih itibarıyla yerleşim yeri bu yerler olan gerçek kişiler hakkında ülke genelindeki tüm vergi dairelerince deprem tarihinden önce bankalar, MKK ile PTT nezdindeki varlıklara tatbik edilmiş hacizlerin de kaldırılması gerekmektedir.

Ancak, anılan CK'da yer alan hüküm nedeniyle bankalar, MKK ile PTT nezdinde olan ve çeşitli mevzuattan dolayı teminat olarak gösterilen varlıklara tatbik edilen hacizler ile ihtiyati hacizlerin kaldırılmaması gerekmektedir.

CK kapsamında kaldırılması gereken hacizlerden elektronik ortamda;

a) Tatbik edilmiş olanlar Başkanlığımızca,

b) Tatbik edilmemiş olanlar ilgili vergi dairesince,

kaldırılacaktır.

Bilgi edinilmesini ve gereğini rica ederim.

Ayşe DİLBAY

Başkan a.

Gelir İdaresi Başkan Yardımcısı

7420 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükümünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun Geçici 3 üncü Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ

03 Mart 2023 Tarihli Resmi Gazete Sayı: 32121 Hazine ve Maliye Bakanlığından: BİRİNCİ BÖLÜM Başlangıç Hükümleri Amaç ve kapsam MADDE 1- (1) Bu Tebliği...

7420 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükümünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun Geçici 3 üncü Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ

Tarih: 3 Mart 2023

03 Mart 2023 Tarihli Resmi Gazete

Sayı: 32121

Hazine ve Maliye Bakanlığından:

BİRİNCİ BÖLÜM

Başlangıç Hükümleri

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Tebliğin amacı, 3/11/2022 tarihli ve [7420 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun](#) geçici 3 üncü maddesinin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

(2) Bu Tebliğ, 7420 sayılı Kanunun geçici 3 üncü maddesi uyarınca yapılacak işlemlere ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 2- (1) Bu Tebliğ, 7420 sayılı Kanunun geçici 3 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu Tebliğde geçen;

a) Alacaklı: 19/10/2005 tarihli ve [5411 sayılı Bankacılık Kanununun](#) 143 üncü maddesinde düzenlenen varlık yönetim şirketini,

b) Anapara takip bakiyesi: Risk Merkezi kayıtlarında yer alan anapara takip bakiyesi tutarını,

c) Bakanlık: Hazine ve Maliye Bakanlığını,

ç) Banka: 5411 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinde tanımlanan bankaları,

d) Borçlu: Bireysel nitelikli her türlü kredi sözleşmesinden kaynaklı borcu bankalarca varlık yönetim şirketine devredilmiş olan gerçek kişiyi,

e) Kanun: 3/11/2022 tarihli ve 7420 sayılı Gelir Vergisi

Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükümünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunu,

f) Risk Merkezi: 5411 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesinde düzenlenen Risk Merkezini,

g) Şirket: Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun iştiraki olan Birleşim Varlık Yönetim Anonim Şirketini,

ğ) TMSF: Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunu,

h) UYAP: Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemini,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Feragat Öncesi Yapılacak İşlemler ile Ödeme

Şirket, alacaklılar ve Risk Merkezince yapılacak işlemler

MADDE 4- (1) Alacaklılarca, bankalardan 15/8/2022 tarihi (bu tarih dâhil) itibarıyla devir ve temlik alınan ve Kanunun yürürlüğe girdiği 9/11/2022 tarihi (bu tarih dâhil) itibarıyla anapara takip bakiyesi 2.500 Türk lirası ve altında bulunan bireysel nitelikli her türlü kredi sözleşmesinden kaynaklı alacaklar bu Tebliğ kapsamında tasfiye edilebilir. Bu kapsamda tasfiye edilecek tutar bir borçlunun tüm alacaklılara olan anapara takip bakiyesi toplamı dikkate alınarak tespit edilir.

(2) Alacaklıların, Risk Merkezi kayıtlarına göre 15/8/2022 tarihi (bu tarih dâhil) itibarıyla devir ve temlik aldığı bireysel nitelikli her türlü kredi sözleşmesinden kaynaklı ve 9/11/2022 tarihi (bu tarih dâhil) itibarıyla anapara takip bakiyesi 2.500 Türk lirası ve altı olan alacakları, Kanun kapsamında değerlendirilecek olanların belirlenmesi amacıyla Risk Merkezi tarafından alacaklılara bildirilir.

(3) Alacaklılar, ikinci fıkra kapsamında kendilerine bildirilen alacaklardan, 9/11/2022 tarihi (bu tarih dâhil)

itibarıyla icra müdürlükleri tarafından takibi yapılan, 15/8/2022 tarihi (bu tarih dâhil) itibarıyla bankalardan devir ve temlik alınan anapara takip bakiyesi 2.500 Türk lirası ve altında bulunan alacaklarına yönelik her bir icra dosyasına ilişkin icra takip numarası ile borçluya ilişkin bilgileri (adı, soyadı, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası) ve devir ve temlik aldığı banka numarasını Risk Merkezine bildirir.

(4) Risk Merkezi, bir borçlunun tüm alacaklılara olan anapara takip bakiyesi toplamının 2.500 Türk lirası ve altında kalan borçlarına yönelik, borçlu ve alacaklı bazında oluşturacağı üçüncü fıkrada yer alan bilgileri de içeren nihai listeyi Bakanlığa iletir. Bakanlık tarafından ilgili liste, Adalet Bakanlığı ve TMSF ile paylaşılır. TMSF tarafından ilgili liste, Şirket ile paylaşılır. İlgili alacaklıların kendi alacaklarına yönelik oluşturulacak nihai liste, alacaklılara Şirket tarafından ayrıca iletir.

(5) Alacaklılar, kendilerine Şirket tarafından iletilen liste üzerinden 6 ncı maddede düzenlenen gerekli işlemleri yürüterek anılan madde kapsamında icra dairesince oluşturulacak belge ile birlikte her ayın ilk iki iş günü içerisinde Şirketten ödeme talebinde bulunur. Bu kapsamda aşağıdaki işlemler yapılır:

a) Alacaklılar ödeme talebini; talepte yer alan her bir icra takip dosyası bakımından kalan anapara, faiz, masraf, vekâlet ücretleri ve benzeri alacaklarının takibinden feragat edildiğine ilişkin beyanlarını içeren dilekçeyle yapar.

b) Ödeme talebinde; toplam tutarın yanı sıra, her bir icra dosyasına ilişkin 6 ncı madde kapsamında icra dairesince düzenlenen belge (evrak doğrulama kodu ile birlikte), feragat edilen tutar, anapara takip bakiyesi, talep edilen ödeme tutarı ve borçluya ilişkin bilgiler (Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası ve benzeri) dijital kopyaları ile birlikte Şirkete bildirilir.

c) Bakanlık veya sekizinci fıkra kapsamında düzenlenen protokol ve/veya sözleşmelerde öngörülmesi durumunda Şirket, alacaklılardan bu fıkra kapsamında yürütülecek işlemlere ilişkin ek bilgi, belge ve doküman talebinde bulunabilir.

(6) Şirket, beşinci fıkra kapsamında gerçekleştirilecek taleplere ilişkin belgelerin kendisine iletilmesinden sonra gerekli kontrolleri sağlayarak üç iş günü içerisinde TMSF'den ödeme talebinde bulunur. Şirket, TMSF'den ödeme talebinde bulunurken;

a) Ödemeye konu alacakların dördüncü fıkra kapsamında oluşturulan nihai listede olup olmadığının,

b) Ödeme talebindeki tutarın, 6 ncı madde kapsamında oluşturulan belgede yazan tutarlar ile dördüncü fıkra kapsamında oluşturulan nihai listedeki anapara takip bakiyesinden düşük olanın yarısı kadar olup olmadığının,

kontrolünü gerçekleştirir. Şirket, varsa eksik belgelerin alacaklı tarafından tamamlanmasından sonra TMSF'den ödeme talebinde bulunur.

(7) Şirket, dördüncü fıkra kapsamında düzenlenen listedeki borçlara yönelik TMSF tarafından kendisine aktarılan tutarı en geç üç iş günü sonra alacaklılara aktarır ve TMSF aracılığıyla Bakanlıkı bilgilendirir. Aktarılacak tutar her bir borçlu bazında 1.250 Türk lirasını geçemez. Dördüncü fıkrada düzenlenen nihai listede yer almayan alacaklara ilişkin, 6 ncı madde kapsamında feragat belgesi düzenlenmiş olsa bile, ödeme gerçekleştirilmez.

(8) Şirket ve alacaklılar, kendi aralarında bu Tebliğ kapsamındaki işlemlerin yürütülmesi adına protokol ve/veya sözleşme imzalar.

(9) Bu Tebliğ kapsamında ödemesi yapılan alacaklara karşılık, 9/11/2022 tarihinden sonra alacaklılar tarafından yapılmış tahsilatlar yine bu alacaklılar tarafından borçlusuna iade

edilir.

(10) Alacaklı, ödemenin kendisine yapıldığı gün kendi bilgi işlem sisteminden dosyaların kapatılmasını sağlar ve aynı gün Risk Merkezine bildirimde bulunur.

Bakanlık ve TMSF tarafından yürütülecek işlemler

MADDE 5- (1) TMSF, 4 üncü madde kapsamında iletilen ödeme taleplerini üç iş günü içerisinde Bakanlığa iletir. Bakanlık iletilen ödeme taleplerine ilişkin gerekli değerlendirmeleri yaptıktan sonra ödemeyi TMSF'ye yapar. TMSF kendisine yapılan ödemeyi üç iş günü içerisinde Şirkete aktarır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İcra Dosyalarına İlişkin İşlemler

İcra dairelerinde takip edilen icra dosyalarında yapılacak işlemler

MADDE 6- (1) Alacaklı veya vekili, Kanunun geçici 3 üncü maddesi uyarınca aşağıdaki işlemleri yapar:

a) Alacaklı veya vekili, ilgili icra dairesine her bir icra dosyası için ayrı ayrı olmak üzere feragat talebinde bulunur.

b) Feragat talebi, UYAP Avukat Portal Talep Karşılama Ekranı esas olmak üzere, Avukat Portal, Kurum Portal üzerinden veya ilgili dosyaya fiziki olarak dilekçe sunulmak suretiyle yapılır.

c) Feragat talebinde, kalan anapara, faiz, masraf, vekâlet ücretleri ve benzeri alacak hakkından açıkça feragat edildiği hususu ile feragat nedeniyle hacizlerin kaldırılarak icra takip dosyasının kapatılması ve varsa sair talepler yer alır.

(2) Feragat dilekçesini alan icra dairesi aşağıdaki işlemleri yapar:

a) İcra müdürü, feragat talebini kabul veya reddeder.

b) Alacaklıların, bankalardan 15/8/2022 tarihi (bu tarih dâhil) itibarıyla devir ve temlik alınan ve 9/11/2022 tarihi (bu tarih dâhil) itibarıyla icra müdürlükleri tarafından takibi yapılanlardan bireysel nitelikli her türlü kredi sözleşmesinden kaynaklı alacağına yönelik icra müdürünce talebin kabul edilmesi durumunda icra müdürü; hacizleri kaldırır, dosyayı kapatır ve Kanunun geçici 3 üncü maddesi uyarınca dosyanın icra tahsil harcı ve vazgeçmeye ilişkin harç ile cezaevi harcı ile vekalet ücreti ve yargılama masrafı alınmaksızın feragat nedeniyle kapatıldığına dair belge düzenler.

c) İcra dairesince düzenlenecek belgede; birim adı, dosya numarası ve türü, alacaklının unvanı, vergi veya mükellefiyet numarası, ticaret sicil numarası, varsa vekilinin adı ve soyadı, borçlunun adı ve soyadı, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası, dosya açılış tarihi, asıl alacak tutarı, toplam feragat edilen tutar ve dosyanın Kanunun geçici 3 üncü maddesi kapsamında kapatıldığına dair hususlar belirtilir.

ç) İcra dairesince düzenlenecek belge, dosyanın kapatılması ile oluşturulur ve elektronik imzalı olarak dosyasına kaydedilir.

d) Talebin değerlendirilmesi ve dosyanın kapatılması işlemleri icra müdürü veya icra müdür yardımcısı tarafından yerine getirilir, diğer işlemler ise icra personeli tarafından yapılabilir.

e) Talebin kabul edilmesi halinde icra müdürü, haczin kaldırılmasına karar verir, UYAP entegrasyonu kapsamında gerekli işlemleri yapar ve masraflar yatırılırsa ilgili kurum veya kuruluşlara bu kararı gönderir.

f) Kanunun geçici 3 üncü maddesinin yürürlüğe girdiği tarihten sonra icra dosyasına yapılan ödemeler dosya borçlusuna iade edilir.

g) İcra dairesince düzenlenecek belgede yer alan bilgiler

Adalet Bakanlığı Bilgi İşlem Genel Müdürlüğüne, talep eden kamu kurum veya kuruluşları ve Şirket ile entegrasyon kapsamında elektronik ortamda paylaşılır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

İzleme ve denetim

MADDE 7- (1) Bakanlık, bu Tebliğ kapsamındaki denetimi, Hazine Kontrolörleri Kurulu Başkanlığı eliyle yürütür.

(2) Bakanlık Kanununun geçici 3 üncü maddesine ilişkin işlemlerin yürütülmesini teminen her türlü bilgi, belge ve dokümanı Adalet Bakanlığı, TMSF, icra daireleri, Risk Merkezi, Şirket ve alacaklılardan talep edebilir.

(3) Alacaklılara yapılan ödemelerin herhangi bir sebeple fazla olduğunun tespit edilmesi durumunda, fazla olduğu tespit edilen tutar, 4 üncü maddenin sekizinci fıkrası kapsamında Şirket ve alacaklılar arasında imzalanacak protokol ve sözleşmeler dahilinde belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde Şirkete ödenir. Şirket kendisine ödenen tutarları en geç üç iş günü içerisinde TMSF aracılığıyla Bakanlığa aktarır.

Geçiş hükmü

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Tebliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir hafta içinde UYAP Bilişim Sistemi üzerinden gerekli olan ekranlar oluşturulur ve kullanıma açılır.

(2) Feragat taleplerinin UYAP üzerinden gönderilmesine ilişkin bilişim altyapısı bu Tebliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir hafta içinde oluşturulur. Belgeler elektronik ortamda gönderilir ve kaydedilir.

(3) Bu Tebliğ dahilinde ve kamu kurum ve kuruluşlarının talebi üzerine UYAP ile gerekli entegrasyon sağlanır.

(4) 7420 sayılı Kanunun geçici 3 üncü maddesi kapsamında icra dairelerince kapatılan dosyalara ilişkin dosya sayıları ve alacak miktarlarına yönelik olarak istatistikî verilerin elde edilebilmesi için gerekli altyapı çalışması bu Tebliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir hafta içinde oluşturulur. Bu çalışma UYAP ortamında yapılır ve bu veriler talep halinde ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına gönderilir.

Yürürlük

MADDE 8- (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 9- (1) Bu Tebliğ hükümlerini Hazine ve Maliye Bakanı yürütür.

4760 Sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (II) Sayılı Listede Yer Alan Bazı Malların Özel Tüketim Vergisi Oranlarına Esas Özel Tüketim Vergisi Matrahlarının Yeniden Tespiti Hakkında Karar (Karar Sayısı: 6885)

03 Mart 2023 Tarihli Resmi Gazete Sayı: 32121 Karar Sayısı: 6885 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (II) sayılı listede yer alan bazı mall...

4760 Sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (II) Sayılı Listede Yer Alan Bazı Malların Özel Tüketim Vergisi Oranlarına Esas Özel Tüketim Vergisi Matrahlarının Yeniden Tespiti Hakkında Karar (Karar Sayısı: 6885)

Tarih: 3 Mart 2023
03 Mart 2023 Tarihli Resmi Gazete

Sayı: 32121

Karar Sayısı: 6885

4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (II) sayılı listede yer alan bazı malların özel tüketim vergisi oranlarına esas özel tüketim vergisi matrahlarının yeniden tespiti hakkındaki ekli Kararın yürürlüğe konulmasına, mezkûr Kanunun 12 nci maddesi gereğince karar verilmiştir.

2 Mart 2023

Recep Tayyip ERDOĞAN

CUMHURBAŞKANI

2/3/2023 TARİHLİ VE 6885 SAYILI CUMHURBAŞKANI KARARININ EKİ KARAR

ÖZET: Karar ile, 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (II) sayılı listede 87.03 tarife pozisyonunda ve “–Sadece elektrik motorlu olanlar” satırı altında yer alan bazı

malların özel tüketim vergisi oranlarına esas özel tüketim vergisi matrahları yeniden belirlenmiş olup, bu kapsamda bulunan sadece elektrikli motora sahip binek otomobillerin matrahına göre daha düşük orandan vergilendirilmeleri sağlanmıştır. (GİB)

MADDE 1– (1) 6/6/2002 tarihli ve [4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa](#) ekli (II) sayılı listenin 87.03 G.T.İ.P. numarasında yer alan Diğerleri; – Sadece elektrik motorlu olanlar” satırı altındaki malların, özel tüketim vergisi oranlarına esas özel tüketim vergisi matrahları aşağıdaki şekilde tespit edilmiştir.

G.T.İ.P. NO	Mal İsmi	Vergi Oranı (%)
87.03	-- Sadece elektrik motorlu olanlar	
	--- Motor gücü 160 kW'ı geçmeyenler	
	---- Özel tüketim vergisi matrahı 1.250.000 TL'yi aşmayanlar	10
	---- Diğerleri	40
	--- Motor gücü 160 kW'ı geçenler	
	---- Özel tüketim vergisi matrahı 1.350.000 TL'yi aşmayanlar	50
---- Diğerleri	60	

MADDE 2– (1) Bu Karar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3– (1) Bu Karar hükümlerini Hazine ve Maliye Bakanı yürütür.

7438 Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu

ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

03 Mart 2023 Tarihli Resmi Gazete Sayı: 32121 7438
Sayılı EYT Kanunu Kanun No: 7438 Kabul Tarihi: 1 Mart
2023 MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayıl...

7438 Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

Tarih: 3 Mart 2023

03 Mart 2023 Tarihli Resmi Gazete

Sayı: 32121

7438 Sayılı EYT Kanunu

Kanun No: 7438

Kabul Tarihi: 1 Mart 2023

ÖZET: EYT Kapsamında Emekli Olanlar İçin 5 Puanlık Sigorta
Prim Teşvikinden Yararlanılabilir

Yapılan düzenlemeye göre;

- 08/09/1999 tarihi ve öncesinde işe girmiş olmak,
- 03/03/2023 tarihi itibarıyla yaşlılık veya emekli aylığı talebinde bulunmak,
- "08 Emeklilik (yaşlılık) veya toptan ödeme nedeniyle"

koduyla işten ayrılış bildirgesi verilmek,

- İşten ayrılış tarihini takip eden 30 gün içerisinde en son çalışılan özel sektör işyerinde sosyal güvenlik destek primine tabi çalışmaya başlamak,

Şartlarının varlığı halinde 5510 sayılı Kanunun geçici 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen sosyal güvenlik destek primi işveren hissesinin beş puanlık kısmına isabet eden tutar kadar sigortalı başına sigorta prim desteği verilecektir. (TÜRMOB)

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve [5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa](#) aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 95- Bu maddenin yürürlük tarihinden sonra aylık bağlanması için talepte bulunanlardan 506 sayılı Kanunun geçici 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (B) bendi, 1479 sayılı Kanunun geçici 10 uncu maddesinin ikinci fıkrası, 2925 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (B) bendi ve 5434 sayılı Kanunun geçici 205 inci maddesi hükümlerine göre yaşlılık veya emekli aylığı bağlanacak olanlar, söz konusu hükümlerde yaş dışındaki diğer şartları taşımaları halinde yaşlılık veya emekli aylığından yararlanırlar. Bu fıkra esas alınarak geriye dönük herhangi bir ödeme yapılmaz ve geriye dönük hak talep edilemez.

Birinci fıkra kapsamında yaşlılık veya emekli aylığı talebinde bulunarak ilk defa yaşlılık veya emekli aylığı bağlananlardan, yaşlılık veya emekli aylığı talebi nedeniyle işten ayrılış bildirgesi verilenlerin işten ayrılış tarihini takip eden 30 gün içerisinde en son çalışılan özel sektör işyerinde sosyal güvenlik destek primine tabi çalışmaya başlamaları halinde, sosyal güvenlik destek primine tabi çalışılmaya başlandığı tarihten itibaren bu Kanunun geçici 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen sosyal güvenlik destek

primi işveren hissesinin beş puanlık kısmına isabet eden tutar Hazinece karşılanır. Sosyal güvenlik destek primi işveren hissesi indiriminden yararlanan sigortalının işten ayrılması halinde, söz konusu sigortalıdan dolayı bu indirimden tekrar yararlanılamaz. Bu fıkrada yer alan indirimden, bu Kanunun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde yer alan diğer şartlar sağlanmak kaydıyla yararlanır. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlık ile Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından müştereken belirlenir.”

MADDE 2- 27/6/1989 tarihli ve [375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin](#) geçici 23 üncü maddesinin beşinci fıkrasının ikinci cümlesi ile geçici 24 üncü maddesinin birinci fıkrasının dördüncü cümlesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür. 2/3/2023

Mücbir Sebep Nedeniyle İhraç Kayıtlı Teslimlere İlişkin İhracat Sürelerinin Uzatılması – KDV Sirküleri/70

Mücbir Sebep Nedeniyle İhraç Kayıtlı Teslimlere İlişkin İhracat Sürelerinin Uzatılması – KDV Sirküleri/70 6/2/2023 tarihinde Kahramanmaraş ilind...

Mücbir Sebep Nedeniyle İhraç Kayıtlı Teslimlere İlişkin İhracat Sürelerinin Uzatılması – KDV Sirküleri/70

Tarih: 2 Mart 2023

Mücbir Sebep Nedeniyle İhraç Kayıtlı Teslimlere İlişkin
İhracat Sürelerinin Uzatılması – KDV Sirküleri/70

6/2/2023 tarihinde Kahramanmaraş ilinde meydana gelen deprem felaketi sebebiyle, 3065 sayılı Kanunun (11/1-c) maddesinde düzenlenen tecil-terkin uygulaması kapsamında teslim edilen malların ihracat sürelerinin uzatılmasına ilişkin Sirküler yayınlandı.

T.C.

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI

Gelir İdaresi Başkanlığı

KATMA DEĞER VERGİSİ SİRKÜLERİ/70

Konusu	:	Mücbir Sebep Nedeniyle İhraç Kayıtlı Teslimlere İlişkin İhracat Sürelerinin Uzatılması
Tarihi	:	2/3/2023
Sayısı	:	KDV-70/ 2023-1
İlgili Kanun Maddesi	:	3065 sayılı Katma Değer Vergisi (KDV) Kanununun (11/1-c) Maddesi

1. Giriş:

6/2/2023 tarihinde Kahramanmaraş ilinde meydana gelen deprem felaketi sebebiyle, 3065 sayılı Kanunun (11/1-c) maddesinde düzenlenen tecil-terkin uygulaması kapsamında teslim edilen malların ihracat sürelerinin uzatılması bu Sirkülerin konusunu oluşturmaktadır.

2. Sürelerin Uzatılması:

Bilindiği üzere, [3065 sayılı Kanunun](#) (11/1-c) maddesine göre, ihraç edilmek şartıyla imalatçılar tarafından kendilerine teslim edilen mallara ait katma değer vergisi, ihracatçılar tarafından ödenmemekte, mükelleflerce tahsil edilmeyen ancak ilgili dönem beyannamesinde beyan edilen bu vergi, vergi dairesince tarh ve tahakkuk ettirilerek tecil olunmaktadır. Söz konusu malların, ihracatçıya teslim tarihini takip eden ay başından itibaren üç ay içinde ihraç edilmesi halinde, tecil edilen vergi terkin olunmaktadır.

Diğer taraftan, ihracatın mücbir sebepler veya beklenmedik durumlar nedeniyle üç ay içinde gerçekleştirilememesi halinde, en geç üç aylık sürenin dolduğu tarihten itibaren 15 gün içinde başvuran ihracatçılara üç aya kadar ek süre verilebilmektedir.

Aynı maddenin ikinci fıkrasında da Hazine ve Maliye Bakanlığına istisnanın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları tespit etme hususunda yetki verilmiştir.

Buna göre, deprem nedeniyle mücbir sebep hali ilan edilen yerlerde deprem tarihi itibarıyla mükellefiyet kaydı bulunan ve ihraç kayıtlı teslimin yapıldığı tarihi takip eden ayın başından itibaren başlayan üç aylık sürenin sonu 6/2/2023 ila 31/7/2023 (bu tarih dâhil) tarihleri arasına rastlayan mükellefler bakımından, ek süre için vergi dairesine başvuru yapılmaksızın bu sürenin mücbir sebep kapsamında üç ay daha uzatılmış kabul edilmesi uygun bulunmuştur. İhracat süresi, belirtilen süreden önce dolmakla birlikte, ihracatın gerçekleştirilmesi için ek süre talebine ilişkin 15 günlük başvuru süresi mezkur döneme rastlayan mükellefler de aynı kapsamda değerlendirilecektir.

Daha önce mücbir sebep veya beklenmedik durum halleri nedeniyle üç aydan kısa ek süre almış mükellefler için, alınmış olan ek sürenin dolduğu tarihin 6/2/2023 ila 31/7/2023 (bu tarihler dâhil) tarihleri arasına rastlaması halinde, söz konusu ek sürenin de ilave bir başvuruya gerek olmaksızın üç

aya tamamlanması uygun bulunmuştur.

Örneğin, imalatçı (A) firması tarafından Ocak/2023 döneminde ihraç kaydıyla Adıyaman Vergi Dairesi Müdürlüğü mükellefi ihracatçı (B) firmasına teslim edilen malların ihracatı süresinde (30/4/2023 tarihine kadar) gerçekleştirilememiştir. İhracatçı (B) firması, ek süre talebi için vergi dairesine başvuru yapmaksızın 31/7/2023 tarihine kadar ihracat işlemini gerçekleştirmesi halinde, tecil-terkin uygulamasından yararlanılması mümkündür.

Benzer şekilde, daha önce beklenmedik durum hali nedeniyle 31/1/2023 tarihine kadar bir aylık ek süre almış olan Aksu Vergi Dairesi Müdürlüğü mükellefi ihracatçı (C) firmasının bu süre içerisinde ihracatı gerçekleştirememesi halinde, ihracat süresi ilave bir başvuru yapmasına gerek olmaksızın, mücbir sebep kapsamında 31/3/2023 tarihine uzayacaktır.

Duyurulur.

Bekir BAYRAKDAR

Gelir İdaresi Başkanı

2022 Yıllı Gelir Vergisi Beyanname Düzenleme Rehberi

2022 Yıllı Gelir Vergisi Beyanname Düzenleme Rehberi
ÖZET 1. 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'na göre 2022 yılında gelir elde edenlerin yıllık gelir ver...

2022 Yılı Gelir Vergisi Beyanname Düzenleme Rehberi

Tarih: 2 Mart 2023

2022 Yılı Gelir Vergisi Beyanname Düzenleme Rehberi

ÖZET

1. [193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu](#)'na göre 2022 yılında gelir elde edenlerin yıllık gelir vergisi beyannamelerini 1 Mart 2023 tarihinden başlayarak 31 Mart 2023 Cuma günü saat 23.59'a kadar vermeleri gerekmektedir.

2. 2022 yılında elde edilen gerçek usulde vergilendirilen kazançlara ilişkin olarak 31 Mart 2023 tarihine kadar verilecek yıllık beyanname üzerinden hesaplanan gelir vergisinin iki eşit taksitte olmak üzere;

- Birinci taksitin 31 Mart 2023 Cuma gününe kadar,
 - İkinci taksitin 31 Temmuz 2023 Pazartesi gününe kadar
- ödenmesi gerekmektedir.

3. 06.02.2023 tarihinde Kahramanmaraş ilinde meydana gelen deprem felaketine ilişkin olarak, depremden etkilenen Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye, Şanlıurfa ve Elazığ illeri ile Sivas ili Gürün ilçesinde mükellefiyet kaydı bulunan mükelleflerin, bu mükellefiyetleri nedeniyle vergi kanunlarının uygulanması bakımından 06.02.2023 ila 31.07.2023 (bu tarih dâhil) tarihleri arasında mücbir sebep halinde olduğu kabul edilmiştir.

Söz konusu mükellefler 2022 yılı Gelir Vergisi Beyannamelerini 15 Ağustos 2023 Salı günü sonuna kadar verilebilecek, bu beyanname üzerine tahakkuk eden vergilerini ise 31 Ağustos

2023 Perşembe günü sonuna kadar ödeyebilecekleridir.

4. Ticari, zirai ve mesleki kazancı nedeniyle gerçek usulde vergilendirilen gelir vergisi mükelleflerinden 2021 yılında ticari, zirai ya da serbest meslek kazancı elde edip aktif toplamı 18.057.000 TL ve net satışlar toplamı 36.104.000 TL'yi aşmayan mükellefler 2022 yılı beyannamelerini 3568 sayılı Kanuna göre yetki almış meslek mensuplarına imzalatmak zorundadırlar.

5. Birden fazla işverenden tevkif yoluyla vergilendirilmiş ücret geliri elde edenlerin birden sonraki işverenden elde ettiği ücret gelirleri toplamının 70.000 TL'yi aşması halinde, birinci işverenden alınan ücret geliri dahil tüm ücret gelirlerinin yıllık gelir vergisi beyannamesiyle beyan edilmesi gerekmektedir.

6. 2022 yılında tevkif yoluyla vergilendirilse de 880.000 TL'yi aşan ücret gelirlerinin beyan edilmesi gerekmektedir.

7. 2022 yılında tamamı stopaj yoluyla verilebilirse de GVK 18 inci madde kapsamındaki 880.000 TL'yi aşan serbest meslek kazançlarının beyan edilmesi gerekmektedir.

8. Bilanço esasına göre defter tutan ticari kazanç sahiplerinin, gerekli koşulların varolması halinde 2022 yılı kazançlarının tespitinde finansman gider

kısıtlaması uygulamaları gerekmektedir.

9. Vergiye uyumlu mükelleflerin 2022 yılına ilişkin olarak 2023 yılında verecekleri gelir vergisi beyannamelerinde yararlanabilecekleri vergi indirim tutarı, en fazla 4.400.000 TL'dir.

10. 2022 yılı içinde GMSİ elde edenler bu gelirleri için 31 Mart 2023 tarihine kadar ikametgahlarının bulunduğu yer vergi dairesine gelir vergisi beyannamesi vermek durumundadırlar. 2022 yılı GMSİ istisna tutarı 9.500 TL'dir.

11. 2022 yılı değer artış kazançları istisna tutarı 25.000 TL'dir.

12. 2023 yılı için tevkif yoluyla kesilen vergilere ilişkin inceleme raporu aranmaksızın nakden iade edilecek tutar 151.000 TL'dir.

13. 2023 yılı için nakden iade talebinin 1.518.000 Türk Lirasına kadar olan kısmı mükellefle süresinde tam tasdik sözleşmesi düzenlemiş yeminli mali müşavirce düzenlenecek tam tasdik raporu uyarınca iade edilebilir.

14. 2022 yılı gelirlerinin vergilendirilmesinde uygulanan tarife aşağıdaki gibidir.

A-Ücret Gelirleri Dışında Kalan Diğer Gelirler İçin

32.000 TL'ye kadar	% 15
70.000 TL'nin 32.000 TL'si için 4.800 TL, fazlası	% 20
170.000 TL'nin 70.000 TL'si için 12.400 TL fazlası	% 27
880.000 TL'nin 170.000 TL'si için 39.400 TL fazlası fazlası	% 35
880.000 TL'den fazlasının 880.000 TL'si için 287.900 TL	%40

B- Ücret Gelirleri İçin

32.000 TL'ye kadar	% 15
70.000 TL'nin 32.000 TL'si için 4.800 TL fazlası	% 20
250.000 TL'nin 70.000 TL'si için 12.400 TL fazlası	% 27
880.000 TL'nin 250.000 TL'si için 61.000 TL fazlası	% 35

880.000 TL'den fazlasının 880.000 TL'si için 281.500 TL fazlası	%40
--	-----

15. 2022 yılı aylık veya 3 aylık (geçici vergi dönemleri bazında) olarak berat dosyası yükleyenler için e-Defter ve berat dosyalarının ikincil kopyalarının saklanmak üzere GİB'in bilgi işlem sistemlerine aktarım zamanı; e-Defterlerin oluşturulması, imzalanması ve bunlara ait berat dosyalarının e-Defter uygulamasına yükleme süresinin son gününü takip eden onbeşinci günün sonu olarak belirlenmiştir.

Buna göre, aylık/3 aylık berat dosyası yükleyen gerçek kişiler Aralık / Ekim-Kasım-Aralık 2022 dönemi berat dosyalarını **31 Mart 2023** günü sonuna kadar yüklemeli ve ikinci kopyaların aktarımını **17 Nisan 2022**'ye kadar (15 Nisan 2022 Cumartesi gününe denk geldiği için) tamamlamalıdır.

[Tamamı İçin Tıklayınız](#)

Kaynak: TÜRMOB

Yıllık Gelir Vergisi Beyanname Verme Dönemi – 2023 Beyanname Rehberleri Yayımlandı

Gerçek kişiler tarafından 2022 yılında elde edilen; ticari kazanç, zirai kazanç, serbest meslek kazancı, ücret geliri, gayrimenkul sermaye iradı (kira..

Yıllık Gelir Vergisi Beyanname Verme Dönemi – 2023 Beyanname Rehberleri Yayınlandı

Tarih: 1 Mart 2023

Gerçek kişiler tarafından 2022 yılında elde edilen; ticari kazanç, zirai kazanç, serbest meslek kazancı, ücret geliri, gayrimenkul sermaye iradı (kira geliri), menkul sermaye iradı ile diğer kazanç ve iratlar (değer artışı kazancı ve arızı kazançlar) için yıllık gelir vergisi beyannamesi **1-31 Mart 2023** tarihleri arasında verilecektir.

06.02.2023 tarihinde Kahramanmaraş ilinde meydana gelen depremler nedeniyle mücbir sebep hali ilan edilen yerlerde deprem tarihi itibarıyla mükellefiyet kaydı bulunan mükellefler ile ilan edilen mücbir sebep hali kapsamında olan meslek mensuplarıyla arasında deprem tarihi itibarıyla Aracılık ve Sorumluluk Sözleşmesi bulunan mücbir sebep ilan edilen yerler dışındaki mükellefler tarafından verilmesi gereken beyannameler **15.08.2023** tarihine kadar verilebilecek ve bu beyannamelere istinaden tahakkuk edecek vergiler ise **31.08.2023** tarihine kadar ödenebilecektir. Öte yandan, mücbir sebep hali kapsamında olan mükellefler yukarıda belirtilen tarihlerden önce vergi beyannamelerini vererek ödemedede bulunabileceklerdir.

Ticari, zirai ve mesleki faaliyetinden dolayı gerçek usulde vergilendirilen gelir vergisi mükellefleri yıllık gelir vergisi beyannamelerini elektronik ortamda göndereceklerdir.

Geliri sadece ücret geliri, kira geliri, menkul sermaye iradı veya diğer kazanç ve iratların biri veya birkaçından oluşan mükellefler yıllık gelir vergisi beyannamelerini kendileri için önceden hazırlanmış olan **[Hazır Beyan Sistemi](#)** üzerinden vergi dairesine gitmeden kolay, hızlı ve güvenli şekilde verebilirler. Hazır Beyan Sistemine Başkanlığımız internet sayfası (**www.gib.gov.tr**) üzerinden 7 gün 24 saat ulaşılabilir.

Mükelleflerimizin, yıllık gelir vergisi beyannamesini verirken yararlanmaları amacıyla her bir gelir unsuru için aşağıda yer alan Rehber ve Broşürler hazırlanmıştır.

<u>Hazır Beyan Sistemi Broşürü</u>
<u>Ticari Kazanç Elde Eden Mükellefler İçin Vergi Rehberi</u>
<u>Zirai Kazanç Elde Eden Mükellefler İçin Vergi Rehberi</u>
<u>Serbest Meslek Kazancı Elde Eden Mükellefler İçin Vergi Rehberi</u>
<u>Ücret Geliri Elde Edenler İçin Vergi Rehberi</u>
<u>Kira Geliri Elde Eden Mükellefler İçin Vergi Rehberi</u>
<u>Türkiye’de Yerleşmiş Olmayanlar (Dar Mükellefler) İçin Kira Geliri Rehberi</u>
<u>The Guidebook On Rental Incomes For Non-Resident Taxpayers</u>
<u>Menkul Sermaye İradı Elde Eden Mükellefler İçin Vergi Rehberi</u>
<u>G.V.K. Geçici 67 nci Madde Uygulaması ile İlgili Olarak Gerçek Kişilere Yönelik Vergi Rehberi</u>
<u>Diğer Kazanç ve İratların Vergilendirilmesi Rehberi</u>
<u>Gayrimenkullerin 5 Yıl İçinde Elden Çıkarılmasında Gelir Vergisi Beyanı Broşürü</u>
<u>Vergi Mevzuatı Yönünden Bağış ve Yardımlar Rehberi</u>
<u>Gelir Vergisi Beyannamesinde İndirilecek Eğitim ve Sağlık Harcamaları Broşürü</u>
<u>Vergiye Uyumlu Mükelleflere %5 Vergi İndirimi Broşürü</u>

2022 yılında elde edilen gelirlere ilişkin olarak verilecek yıllık gelir vergisi beyannameleri üzerinden tahakkuk eden gelir vergisinin, 2023 yılının **Mart** ve **Temmuz** aylarında iki eşit taksit olmak üzere;

- Birinci taksiti, damga vergisi ile birlikte **31 Mart 2023**,
- İkinci taksiti **31 Temmuz 2023**,

tarihine kadar ödenmesi gerekmektedir.

Mükelleflerimiz vergilerini;

- Başkanlığımıza ait www.gib.gov.tr internet sitesi (İnteraktif Vergi Dairesi ve GİB Mobil Uygulaması) üzerinden;
 - Anlaşmalı bankaların kredi kartları ile
 - Anlaşmalı bankaların banka kartları veya banka hesabından,
 - Yabancı ülkede faaliyet gösteren bankaların; kredi kartları, banka kartları ve diğer ödeme yöntemleri ile
- Anlaşmalı bankaların;
 - Şubelerinden,
 - Alternatif ödeme kanallarından (İnternet Bankacılığı, Telefon Bankacılığı, Mobil Bankacılık vb.),
- PTT işyerlerinden,
- Tüm vergi dairelerinden,

ödeyebileceklerdir.

Ayrıca, Hazır Beyan Sistemi ile beyan edilen ücret geliri, kira geliri, menkul sermaye iradı, diğer kazanç ve iratlardan kaynaklı gelir vergisini Hazır Beyan Sistemi üzerinden **“Anlaşmalı Banka Kartı-Kredi Kartı ile Ödeme”** bölümünden banka kartınız veya kredi kartınızla ile 02:00-23:45 saatleri arasında kolayca ödeyebilirsiniz.

İnternet üzerinden yapılacak ödemelerde herhangi bir mağduriyetin oluşmaması için, tarayıcınıza www.gib.gov.tr ya da bankaların resmi internet adresleri yazılarak giriş yapılmasına dikkat edilmesi gerekmektedir.

Açıklamalara ve ayrıntılı bilgilere:

- Başkanlığımızın internet sitesinden (www.gib.gov.tr),
- Hazır Beyan Sistemine <https://hazirbeyan.gib.gov.tr> adresinden,
- Başkanlığımız doğrulanmış [sosyal medya hesaplarından](#),

- Vergi İletişim Merkezinin (VİMER) 189 numaralı telefon hattından,

ulaşabilirsiniz.

Kaynak: GİB

Kurumlar Vergisi Genel Tebliği (Seri No: 21)

Kurumlar Vergisi Genel Tebliği (Seri No: 1)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri No: 21) 01 Mart 2023 Tarihli Resmi Gazete Sayı: 32119 H...

Kurumlar Vergisi Genel Tebliği (Seri No: 21)

Tarih: 1 Mart 2023

Kurumlar Vergisi Genel Tebliği (Seri No: 1)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri No: 21)

01 Mart 2023 Tarihli Resmi Gazete

Sayı: 32119

Hazine ve Maliye Bakanlığı (Gelir İdaresi Başkanlığı)'ndan:

ÖZET:

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun

-10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (1) bendi kapsamında, nakdi sermaye artışlarının yurt dışından getirilen nakitle

karşıl原因 kısmı için indirim oranının %75 olarak uygulanması ile 5/7/2022 tarihinden itibaren yapılacak sermaye artırımları için sermaye artırımına ilişkin kararın veya ilk kuruluş aşamasında ana sözleşmenin tescil edildiği hesap dönemi dâhil olmak üzere beş hesap dönemi için ayrı ayrı uygulanacağına,

-10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendine göre, 7412 sayılı İstanbul Finans Merkezi Kanunu hükümlerine göre katılımcı belgesi olarak İstanbul Finans Merkezi Bölgesinde faaliyette bulunan kurumların elde ettiği kazançların %50'sinin beyan edilen kurum kazancından indirilebileceğine,

- 32/B maddesine göre, sermayesi işletmeden çekilmesi halinde vergilendirilmeyecek olan aynı veya nakdi sermayenin dışında farklı unsurları da barındıran şirketlerin sermayelerini azaltmaları durumunda, sermayenin hangi unsurunun ne kadar tutarda azalacağı ve azaltıma konu edilen bu unsurlar üzerinden nasıl vergileme yapılacağı hususunun netleştirilmesine

ilişkin açıklamalara yer verilen Kurumlar Vergisi Genel Tebliği (Seri No: 1)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri No: 21) 01/03/2023 tarihli ve 32119 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. (GİB)

Bu Tebliğde; 1/7/2022 tarihli ve [7417 sayılı Kanunun](#) 49 uncu ve 50 nci maddeleri, 14/10/2021 tarihli ve [7338 sayılı Kanunun](#) 59 uncu maddesi, 3/11/2022 tarihli ve [7420 sayılı Kanunun](#) 22 nci maddesi ve 16/11/2022 tarihli ve [7421 sayılı Kanunun](#) 20 nci maddesi ile [5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununda](#) yapılan düzenlemelere ilişkin açıklamalara yer verilmekte olup, [1 seri no.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinde](#) ilgili bölümler itibarıyla aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır.

MADDE 1- 3/4/2007 tarihli ve 26482 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Kurumlar Vergisi Genel Tebliği (Seri No:

1)'nin "10.6. Sermaye artırımında indirim" başlıklı bölümünün sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Diğer taraftan, nakdi sermaye artışlarının yurt dışından getirilen nakitle karşılanan kısmı için söz konusu indirim oranı %75 olarak uygulanacaktır."

MADDE 2- Aynı Tebliğin "10.6.3. İndirim uygulaması" başlıklı bölümünün "10.6.3.2. Her bir hesap dönemi için ayrı ayrı yararlanma" başlıklı alt bölümü, başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"10.6.3.2. İndirimden beş hesap dönemi boyunca yararlanma

Söz konusu indirim, 7417 sayılı Kanunun 49 uncu maddesiyle Kurumlar Vergisi Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde yapılan değişikliğin yürürlüğe girdiği 5/7/2022 tarihinden itibaren yapılacak sermaye artırımları için sermaye artırımına ilişkin kararın veya ilk kuruluş aşamasında ana sözleşmenin tescil edildiği hesap dönemi dâhil olmak üzere beş hesap dönemi için ayrı ayrı uygulanacaktır.

Sonraki dönemlerde sermaye azaltımı yapılması hâlinde nakdi sermaye artışının azaltılan sermaye tutarı kadarlık kısmı indirim hesaplamasında dikkate alınmayacaktır.

Öte yandan, sermaye azaltımı yapıldıktan sonra izleyen dönemlerde sermaye artırımına gidilmesi halinde ise şartların taşınması kaydıyla, artırılan bu sermaye tutarı için sermaye artırımının yapıldığı döneme bağlı olarak maddede öngörülen süre dâhilinde indirim uygulamasından yararlanılabilecektir.

10.6.3.2.1. 5/7/2022 tarihinden itibaren yapılan sermaye artırımları için indirimden yararlanma

Sermaye şirketleri, anılan indirim uygulamasından, 5/7/2022 tarihinden itibaren gerçekleştirdikleri nakdi sermaye artışları üzerinden, nakdi

sermaye artışının yapıldığı hesap döneminden başlamak üzere beş hesap dönemi için ayrı ayrı yararlanabileceklerdir.

Örnek: (BA) A.Ş.'nin sermayesinin nakdi olarak 10.000.000 TL artırılmasına ilişkin 3/12/2022 tarihli genel kurul kararı 10/2/2023 tarihinde ticaret siciline tescil ettirilmiş ve sermaye taahhüdünün tamamı ortaklarca bu ay içinde şirketin banka hesabına yatırılmıştır. (BA) A.Ş. 2023 hesap döneminde 11 aylık süre için indirimden yararlanacak ve şartları sağlamaya devam ettiği sürece artırılan bu sermaye tutarı dolayısıyla 2027 hesap dönemine kadar (2027 hesap dönemi dâhil) bu indirimden her hesap dönemi için ayrı ayrı yararlanabilecektir.

10.6.3.2.2. 5/7/2022 tarihinden önce yapılan sermaye artırımları için indirimden yararlanma

7417 sayılı Kanununun 50 nci maddesi ile Kurumlar Vergisi Kanununa eklenen geçici 15 inci maddenin on üçüncü fıkrası uyarınca 5/7/2022 tarihinden önce sermaye artırımını yapan veya ilk defa kurulan şirketler söz konusu indirimden 2022 hesap dönemi dâhil olmak üzere beş hesap dönemi için ayrı ayrı yararlanmaya devam edebileceklerdir.

Örnek: (BB) A.Ş.'nin sermayesinin nakdi olarak 6.000.000 TL artırılmasına ilişkin 3/8/2015 tarihli genel kurul kararı 24/8/2015 tarihinde ticaret siciline tescil ettirilmiş ve sermaye taahhüdünün tamamı ortaklarca bu ay içinde şirketin banka hesabına yatırılmıştır.

(BB) A.Ş. 2015 hesap döneminde 5 aylık süre için indirimden yararlanacak ve şartları sağlamaya devam ettiği sürece 2022 hesap dönemi dâhil olmak üzere beş hesap dönemi daha (2026 hesap dönemi sonuna kadar) anılan indirimden ayrı ayrı yararlanmaya devam edebilecektir.”

MADDE 3- Aynı Tebliğin “10.6.3.3. Kazanç yetersizliği nedeniyle indirim konusu edilemeyen tutarın sonraki dönemlere devri” başlıklı bölümünde yer alan “Örnek:” ibaresi “Örnek

1:" olarak değiştirilmiş ve söz konusu bölümün sonuna aşağıdaki paragraflar eklenmiştir.

"Diğer taraftan, mükelleflerce nakdi sermaye artışının yapıldığı hesap dönemi dâhil beş hesap dönemi boyunca kazancın yetersizliği nedeniyle yararlanılamayan söz konusu indirim tutarı, herhangi bir süre sınırlaması olmaksızın ve endekslemeye tabi tutulmaksızın sonraki dönemlerde indirim konusu yapılabilecektir.

Örnek 2: 2023 hesap döneminde nakdi sermaye artışı gerçekleştirmiş olan (DA) A.ř. bu indirim uygulaması nedeniyle 2027 hesap dönemi sonuna kadar ilgili yıllar itibarıyla toplamda 800.000 TL indirim tutarı hesaplamış ancak kazanç yetersizliği nedeniyle bu tutarın sadece 600.000 TL'sini indirim konusu yapabilmiştir.

(DA) A.ř.'nin kazanç yetersizliği nedeniyle 2027 hesap dönemi sonuna kadar kurum kazancından indiremediği 200.000 TL'lik indirim tutarı, izleyen dönemlerde kazancın bulunması halinde, herhangi bir endekslemeye tabi tutulmaksızın ilgili dönem matrahının tespitinde indirim konusu yapılabilecektir.

Örnek 3: (AB) A.ř.'nin sermayesini nakdi olarak 3.000.000 TL artırmasına ilişkin genel kurul kararı 11/4/2018 tarihinde ticaret siciline tescil ettirilmiş ve sermaye taahhüdünün tamamı ortaklarca bu ay içinde şirketin banka hesabına yatırılmıştır.

Mükellef kurum, 2021 ve 2022 hesap dönemlerinde mali zararı sebebiyle madde kapsamındaki söz konusu indirimden yararlanamamıştır.

(AB) A.ř.'nin kazanç yetersizliği nedeniyle ilgili hesap dönemlerinde kurum kazancından indiremediği indirim tutarı, izleyen dönemlerde kazancın bulunması halinde, herhangi bir endekslemeye tabi tutulmaksızın ve 2022 hesap dönemi de dâhil beş hesap dönemi için getirilen indirim düzenlemesine bağlı olmaksızın kazancın bulunduğu dönem matrahının tespitinde

indirim konusu yapılabilecektir.”

MADDE 4- Aynı Tebliğin “10.6.3.4. Sermaye azaltımı” başlıklı bölümünün son paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Öte yandan (E) A.Ş., sonraki dönemlerde sermaye artırımına gitmesi halinde ve şartları taşıması kaydıyla, artırılan bu sermaye tutarı için Tebliğin “10.6.3.2.” bölümünde yapılan açıklamalar çerçevesinde indirim uygulamasından yararlanabilecektir.”

MADDE 5- Aynı Tebliğin “10.6.4.2.3.” bölümünde yer alan 2 numaralı örneğin son cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Öte yandan, borç olarak verilen 2.000.000 TL'nin kısmen veya tamamen tahsil edildiği dönemden itibaren, tahsil edilen tutarla sınırlı olmak üzere ve Tebliğin “10.6.3.2.” bölümünde yapılan açıklamalar çerçevesinde indirim uygulamasından faydalanılması mümkündür.”

MADDE 6- Aynı Tebliğin “10.6.5. Diğer hususlar” başlıklı bölümünün “10.6.5.1.” alt bölümündeki ilk paragraf aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“10.6.5.1. İndirim tutarının hesaplanmasında TCMB tarafından yararlanılan yıl için en son açıklanan ticari krediler faiz oranı dikkate alınacağından, sadece yıllık hesap dönemi itibarıyla bu indirimden yararlanılması mümkün bulunmaktadır.”

MADDE 7- Aynı Tebliğe “10.6. Sermaye artırımında indirim” başlıklı bölümden sonra gelmek üzere aşağıdaki bölüm eklenmiştir.

“10.7. İstanbul Finans Merkezi Bölgesinde faaliyette bulunan kurumların elde ettikleri kazançlarda indirim

7421 sayılı Kanunla Kurumlar Vergisi Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasına eklenen (i) bendi ile 22/6/2022 tarihli ve 7412 sayılı İstanbul Finans Merkezi

Kanunu hükümlerine göre katılımcı belgesi olarak İstanbul Finans Merkezi Bölgesinde faaliyette bulunan kurumların, münhasıran bu faaliyet kapsamında yurt dışından satın alınan malları Türkiye'ye getirilmeksizin yurt dışında satmalarından veya yurt dışında gerçekleşen mal alım satımlarına aracılık etmelerinden sağladıkları kazancın %50'sinin beyan edilen kurum kazancından indirilebileceği hüküm altına alınmıştır.

10.7.1. İndirimden faydalanma şartları

Kurumların söz konusu indirimden yararlanabilmeleri için;

- Katılımcı belgesi almak suretiyle İstanbul Finans Merkezi Bölgesinde faaliyette bulunmaları,
- Kazancın yurt dışından satın aldıkları malları Türkiye'ye getirmeksizin yurt dışında satmalarından veya yurt dışında gerçekleşen mal alım ve satımlarına aracılık etmelerinden elde edilmiş olması,
- Kazancın, elde edildiği hesap dönemine ilişkin yıllık kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken tarihe kadar Türkiye'ye transfer edilmiş olması,
- Aracılık faaliyetine ilişkin malların satıcısı ve alıcısının Türkiye'de olmaması,

gerekmektedir.

Buna göre, İstanbul Finans Merkezi Kanununa göre katılımcı belgesini almak suretiyle Bölgede faaliyette bulunan şirket veya şubelerin, yurt dışından satın alınan malları Türkiye'ye getirilmeksizin yurt dışında satmalarından veya yurt dışında gerçekleşen mal alım satımlarına aracılık etmelerinden elde ettikleri kazançlarına madde kapsamında indirim uygulanacak olup, Bölge dışında gerçekleştirilen söz konusu faaliyetlerden ya da Bölgedeki diğer faaliyetlerden elde edilen kazançlara ise indirim uygulanması söz konusu olmayacaktır.

Yurt dışından satın alınan malların Türkiye'ye getirilmeksizin

yurt dışında satılmasından veya yurt dışında gerçekleşen mal alım satımlarına aracılık edilmesinden sağlanan kazançların elde edildiği dönemde kurum kazancına dâhil edilmesi zorunlu olup bu kazançların kurumlar vergisi beyannamesinin verilme süresinin sonuna kadar Türkiye'ye transfer edilmeyen kısmı için indirimden yararlanılmayacaktır. Türkiye'ye bu süre içinde transfer edilmeyen kazançlar, daha sonraki yıllarda Türkiye'ye transfer edilse dahi anılan indirimden faydalanılamayacaktır.

Örnek 1: (B) A.Ş., katılımcı belgesi almak suretiyle İstanbul Finans Merkezi Bölgesinde faaliyete başlamıştır. (B) A.Ş., (A) ülkesi mukimi şirketten satın aldığı ürünleri Türkiye'ye getirmeksizin (İ) ülkesi mukimi başka bir şirkete satmış ve bu faaliyetten döviz karşılığı 300.000 TL kazanç elde etmiştir. Bu durumda, maddede öngörülen diğer şartların da sağlanması kaydıyla $(300.000 \times \%50)$ 150.000 TL, kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde indirim konusu yapılabilecektir. (A) ülkesinden satın alınan ürünlerin önce Türkiye'ye getirilmesi ve sonrasında (İ) ülkesi mukimi firmaya satılması halinde ise indirim uygulanmayacaktır.

Örnek 2: (C) A.Ş., katılımcı belgesi almak suretiyle İstanbul Finans Merkezi Bölgesinde faaliyete başlamıştır. (C) A.Ş. (M) ülkesi mukimi bir şirketin ürün ihtiyacı için (V) ülkesi mukimi bir şirketle anlaşmış ve (V) ülkesi mukimi şirket (M) ülkesinde bulunan firmaya ürünleri doğrudan satmıştır. Bu durumda yurt dışında gerçekleşen mal alım satımına aracılık eden (C) A.Ş.'nin elde ettiği kazancın %50'si, maddede öngörülen diğer şartların da sağlanması kaydıyla kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde indirim konusu yapılabilecektir.

Örnek 3: (Ç) A.Ş., katılımcı belgesi almak suretiyle İstanbul Finans Merkezi Bölgesinde faaliyete başlamıştır. (Ç) A.Ş.'nin 2023 yılında (K) ülkesinden satın aldığı ürünleri Türkiye'ye getirmeksizin (E) ülkesine satması dolayısıyla elde ettiği 500.000 TL'lik kazancın %50'si olan 250.000 TL $(500.000 \times \%50)$, 2023 hesap dönemine ait kurumlar vergisi

beyannamesinin verilmesi gereken tarihe kadar Türkiye'ye transfer edilmiş olması ve yıllık kurumlar vergisi beyannamesinde gösterilmesi kaydıyla beyan edilen kurum kazancından indirilebilecektir.

10.7.2. İstanbul Finans Merkezi Bölgesinde faaliyette bulunan kurumların elde ettikleri kazancın tespiti ve beyanı

10.7.2.1. İndirim tutarının tespiti

İndirim kapsamında kabul edilen faaliyetlerden elde edilen hasılatın bu faaliyetler nedeniyle yüklenilen gider ve maliyet unsurlarının düşülmesi sonucu bulunacak kazancın %50'si, kurumlar vergisi beyannamesinin "Kazancın Bulunması Halinde İndirilecek İstisna ve İndirimler" bölümünde gösterilmek suretiyle indirim konusu yapılabilecektir. Diğer indirim ve istisnalar ile geçmiş yıl zararları nedeniyle indirim konusu yapılamayan tutar izleyen dönemlere devredilemeyecektir. Faaliyet sonucunun zararlı olması halinde ise indirim söz konusu olmayacaktır.

10.7.2.2. Kazançların kayıtlarda izlenmesi

İstanbul Finans Merkezi Bölgesinde faaliyet gösteren mükelleflerin Vergi Usul Kanununun genel hükümleri çerçevesinde defter tutmaları, belge ve kayıt düzenine uymaları gerekmektedir.

Bu bağlamda, indirime konu kazanç ile buna bağlı olarak kurumlar vergisi matrahının tespiti açısından, indirim kapsamında bulunan ve bulunmayan hasılat, maliyet ve gider unsurlarının ayrı ayrı izlenmesi ve indirim kapsamında olan faaliyetlere hasılat, maliyet ve gider unsurlarının diğer faaliyetlerle ilişkilendirilmemesi ve kayıtların da bu ayrımı sağlayacak şekilde tutulması gerekmektedir.

10.7.2.3. İndirim kapsamındaki faaliyetlere ilişkin bildirim ve belgeler

İstanbul Finans Merkezi Bölgesinde faaliyet gösteren ve indirimden yararlanan şirket veya şubelere Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi tarafından verilen katılımcı belgelerinin bir örneğinin, indirimden faydalanılacak ilk hesap dönemine ilişkin kurumlar vergisi beyannamesinin verilme süresi içerisinde bağlı bulunulan vergi dairesine ibraz edilmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, indirimde konu edilen kazancın Türkiye'ye transfer edildiğini gösterir tevsik edici belgelerin, indirimden faydalanılan döneme ilişkin beyannamenin verilmesi gereken ayı izleyen ayın sonuna kadar kurumlar vergisi yönünden bağlı olunan vergi dairesine verilmesi gerekmektedir.

10.7.2.4. Esas faaliyet konusu dışındaki gelirler

Söz konusu indirimden yararlanan şirketlerin indirimde konu faaliyetleri dışındaki diğer gelirleri (kasadaki nakitlerin değerlendirilmesi sonucu oluşan faiz gelirleri, dövizlerin değerlemesinden kaynaklanan kur farkları ve iktisadi kıymetlerin elden çıkarılmasından doğan gelirler gibi) ile olağan dışı gelirlerinin indirim kapsamında değerlendirilmesi mümkün değildir.”

MADDE 8- Aynı Tebliğin “32.3. Küçük ve orta büyüklükteki işletmelerin (KOBİ) birleşmelerinde kurumlar vergisi oranının indirimli uygulanması” başlıklı bölümünden sonra gelmek üzere aşağıdaki bölüm eklenmiştir.

“32.4. Sermaye azaltımında vergileme

32.4.1. Yasal düzenleme

7420 sayılı Kanunun 22 nci maddesiyle Kurumlar Vergisi Kanununa aşağıdaki madde eklenmiştir.

“MADDE 32/B- (1) Kurumlar tarafından sermayeye eklenen öz sermaye kalemlerinin, sermayeye eklendiği tarihten itibaren beş tam yıl geçtikten sonra herhangi bir şekilde

sermaye azaltımına konu edilmesi durumunda, nakdi veya aynı sermaye ile sermayeye eklenen diğer unsurların toplam sermayeye oranlanması suretiyle azaltıma konu edilen tutar içerisindeki sermaye unsurları tespit olunur. Söz konusu oranın tespitinde,

a) Sermayeye ilave dışında başka bir hesaba nakledilmesi, işletmeden çekilmesi veya sermaye hesabından başka hesaplara aktarımı kurumlar vergisine ve kar dağıtımına veya ana merkeze aktarılan tutara bağlı vergi kesintisine tabi tutulacak öz sermaye kalemlerinin,

b) Sadece kar dağıtımına veya ana merkeze aktarılan tutara bağlı vergi kesintisine tabi tutulacak öz sermaye kalemlerinin,

c) Başka bir hesaba nakledilmesi veya işletmeden çekilmesi halinde vergilendirilmeyecek olan aynı ve nakdi sermayenin

toplam sermaye içindeki payları dikkate alınır.

(2) Kurumların öz sermaye kalemlerini sermayeye ekledikleri tarihten itibaren beş tam yıllık süre tamamlanmadan sermaye azaltımı yapmaları durumunda, azaltımın sırasıyla birinci fıkranın (a), (b) ve (c) bentlerinde yer alan sermaye unsurlarından yapıldığı kabul edilir.

(3) Sermaye azaltımında, öncelikli olarak sermayeye ilave edilen öz sermaye kalemlerinden, sermayeye eklenme tarihi beş tam yıllık süreyi geçmemiş olanların işletmeden çekildiği kabul edilir.

(4) Bu maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkraları kapsamında sermaye azaltımı suretiyle tespit olunan sermaye unsurlarından; birinci fıkranın (a) bendi kapsamında olanlar kurumlar vergisine ve vergi kesintisine, (b) bendi kapsamında olanlar sadece vergi kesintisine tabi tutulur. Sermayeye ilave dışında başka bir hesaba nakledilmesi, işletmeden çekilmesi veya sermaye hesabından başka hesaplara aktarılması halinde

kurumlar vergisine tabi tutulacak kısım için kesinti matrahı kurumlar vergisi hesaplandıktan sonra kalan tutardır.

(5) Geçmiş yıl zararlarınının mahsubu suretiyle sermaye azaltılması durumunda, bu şekilde azaltıma konu edilen sermaye unsurları birinci, ikinci ve üçüncü fıkra hükümlerine göre tespit edilir ancak vergi kesintisine tabi tutulmaz.

(6) Hazine ve Maliye Bakanlığı bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

32.4.2. Sermaye azaltımına konu edilebilecek sermaye unsurları

Kurumların öz sermaye kalemleri içerisinde yer alan; yeniden değerlendirme fonları, sermaye düzeltmesi olumlu farkları gibi bazı hesap kalemleri işletmeden çekildiğinde kurumlar vergisine ve kar payı dağıtımına bağlı vergi kesintisine; geçmiş yıl karları gibi bazı hesap kalemleri ise işletmeden çekildiğinde kar payı dağıtımına bağlı vergi kesintisine tabi tutulmaktadır.

Mükellefler tarafından, öz sermaye kalemleri içerisinde söz konusu hesaplarda yer alan tutar sermayeye ilave edilebilmektedir. Bu bağlamda, sermaye azaltımı yapılması durumunda, sermaye azaltımının sermayeye ilave edilen hangi kalemlerden yapıldığı vergilendirme açısından önem arz etmektedir.

Kurumlar Vergisi Kanununun 32/B maddesinde yapılan düzenleme ile kurumların sermayelerini azaltmaları durumunda, hangi sermaye unsurunun ne kadar tutarda azaltılmış kabul edileceği ve azaltılan bu tutarın nasıl vergilendirileceği hususları belirlenmiştir.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 192 nci maddesinde, işletmenin aktif toplamı ile borçları arasındaki fark öz sermaye olarak tanımlanmaktadır. 1 Sıra No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği açısından ise öz sermaye, işletme sahip veya ortaklarının bilanço tarihinde işletmeye yapmış oldukları

sermaye yatırımlarının tutarını gösteren ödenmiş sermaye ile sermaye yedekleri, kar yedekleri, geçmiş yıllar karları ve geçmiş yıllar zararları ve dönemin net kar veya zararını kapsar şekilde ifade edilmiştir.

Öz sermaye kalemlerinin sermayeye eklenmesi sonrası kurumlar tarafından sermaye azaltılması durumunda, azaltılan bu tutar üzerinden yapılması gereken vergileme işleminde öncelikle dikkat edilecek husus, sermayenin hangi unsurunun ne kadar tutarda azaltılacağıdır.

Azaltıma konu edilebilecek sermaye unsurları esas itibarıyla;

Sermayeye ilave dışında başka bir hesaba nakledilmesi, işletmeden çekilmesi veya sermaye hesabından başka hesaplara aktarımı kurumlar vergisine ve kar dağıtımına/ana merkeze aktarılan tutara bağlı vergi kesintisine tabi tutulacak öz sermaye kalemleri,

Sadece kar dağıtımına/ana merkeze aktarılan tutara bağlı vergi kesintisine tabi tutulacak öz sermaye kalemleri,

III. Başka bir hesaba nakledilmesi veya işletmeden çekilmesi halinde vergilendirilmeyecek olan aynı ve nakdi sermaye

şeklinde üç sınıfta gruplandırılabilir.

Kurumlar Vergisi Kanununun 32/B maddesi uyarınca, öz sermaye kalemlerinin sermayeye eklendiği tarihten itibaren beş tam yıllık süre tamamlanmadan sermaye azaltımı yapılması durumunda, azaltımın yukarıdaki gruplandırmada (I), (II) ve (III) numaralı sınıflarda yer alan sermaye unsurlarından sırasıyla yapıldığı kabul edilecektir.

Diğer taraftan, bu unsurların sermayeye eklendiği tarihten itibaren beş tam yıl geçtikten sonra herhangi bir şekilde sermaye azaltımına konu edilmesi durumunda ise söz konusu sınıflandırmalarda yer alan sermaye unsurlarının toplam sermayeye oranlanması suretiyle azaltıma konu edilen tutar

içerisindeki sermaye unsurları tespit olunacaktır.

Bu bağlamda, sermaye azaltımına konu edilen sermaye unsurları, vergi kanunları ve özel kanunlarında yer alan ilgili düzenlemeleri uyarınca vergilendirilecektir.

32.4.3. Öz sermaye kalemlerinin sermayeye eklendiği tarihten itibaren beş tam yıl geçtikten sonra kurumlar tarafından sermaye azaltılması

Sermayeye ilave olunan öz sermaye kalemlerinin sermayenin bir unsuru olduğu tarihten itibaren beş tam yıl geçtikten sonra, kurumlar tarafından sermaye azaltılması halinde; işletmeye konulan nakdi veya aynı sermaye ile sermayeye eklenen diğer unsurların toplam sermayeye oranlanması suretiyle azaltıma konu edilen tutar içerisindeki sermaye unsurları tespit edilecektir. Söz konusu hesaplamada, Tebliğin "32.4.2." bölümünde yer alan ve üç sınıfta gruplandırılan sermaye unsurlarının toplam sermayeye oranları dikkate alınacak olup, bu sınıfların dışında başka bir gruplandırma yapılmayacaktır.

Örnek: 600.000 TL nakdi sermayesi bulunan (ABC) A.Ş., 26/3/2016 tarihinde tescil edilen kararla enflasyon düzeltmesi olumlu farklarından 300.000 TL, geçmiş yıl karlarından ise 100.000 TL sermayesine ilave etmek suretiyle sermayesini 1.000.000 TL'ye çıkarmıştır. Mükellef, 1/9/2023 tarihinde ise ticaret sicil gazetesinde tescil edilen kararla sermayesini 400.000 TL azaltmıştır.

Buna göre, mükellefin toplam 1.000.000 TL tutarındaki sermayesinin %60'ı nakdi sermayeden, %30'u enflasyon düzeltmesi olumlu farklarından, %10'u ise geçmiş yıl karlarından oluşmaktadır. 1/9/2023 tarihinde sermayenin 400.000 TL azaltılması nedeniyle azaltılan tutarın 240.000 TL'sinin (400.000 TLx0,60) nakdi sermayeden, 120.000 TL'sinin (400.000 TLx0,30) enflasyon düzeltmesi olumlu farklarından, 40.000 TL'sinin (400.000 TLx0,10) ise geçmiş yıl karlarından

kaynaklandığı kabul edilecektir.

Bu kapsamda, azaltıma konu edilen ve enflasyon düzeltmesi olumlu farklarından kaynaklanan 120.000 TL hem kurumlar vergisine hem de ortakların niteliğine bağlı olarak kar dağıtımına bağlı vergi kesintisine, geçmiş yıl karından kaynaklanan 40.000 TL ise ortakların niteliğine bağlı olarak yalnızca kar dağıtımına bağlı vergi kesintisine tabi tutulacaktır. Nakdi sermayeden kaynaklanan 240.000 TL üzerinden ise herhangi bir vergileme yapılması söz konusu olmayacaktır.

Azaltılan sermaye unsuru	Azaltıma konu edilen tutar (400.000 TL)	Hesaplanan kurumlar vergisi	Gelir vergisi kesintisi
1-Enflasyon düzeltmesi olumlu farkları	$(400.000 \times 0,30) = 120.000$ TL	$(120.000 \times 0,20^*) = 24.000$ TL	$(96.000 \text{ TL} \times 0,10^{**}) = 9.600$ TL
2-Geçmiş yıl karları	$(400.000 \times 0,10) = 40.000$ TL	–	$(40.000 \text{ TL} \times 0,10^{**}) = 4.000$ TL
3-Nakdi sermaye	$(400.000 \times 0,60) = 240.000$ TL	–	–
TOPLAM	400.000 TL	24.000 TL	13.600 TL

(*) 2023 yılında kurumlar vergisi oranının %20 olduğu varsayılmıştır.

(**) 2023 yılında kar dağıtımına bağlı vergi kesintisi oranının %10 ve ortakların gerçek kişi olduğu varsayılmıştır.

32.4.4. Öz sermaye kalemlerinin sermayeye eklendiği tarihten itibaren beş tam yıl geçmeden kurumlar tarafından sermaye azaltılması

Sermayeye ilave olunan öz sermaye kalemlerinin sermayenin bir unsuru olduğu tarihten itibaren beş tam yıl geçmeden,

kurumların sermayelerini azaltmaları durumunda Tebliğin "32.4.2." bölümünde yer alan ve üç sınıfta gruplandırılan sermaye unsurlarının sırasıyla azaltıma konu edildiği kabul edilecektir. Buna göre, beş tam yıllık süre tamamlanmadan sermaye azaltımı yapılması durumunda, sermaye azaltımının sırasıyla;

Sermayeye ilave dışında başka bir hesaba nakledilmesi, işletmeden çekilmesi veya sermaye hesabından başka hesaplara aktarımı kurumlar vergisine ve kar dağıtımına/ana merkeze aktarılan tutara bağlı vergi kesintisine tabi tutulacak öz sermaye kalemlerinden,

Sadece kar dağıtımına/ana merkeze aktarılan tutara bağlı vergi kesintisine tabi tutulacak öz sermaye kalemlerinden,

III. Başka bir hesaba nakledilmesi veya işletmeden çekilmesi halinde vergilendirilmeyecek olan aynı ve nakdi sermaye unsurlarından

yapıldığı kabul edilecek ve buna göre vergileme yapılacaktır.

Örnek: (DEF) A.Ş. 50.000 TL nakdi sermaye ile 16/6/2000 tarihinde kurulmuştur. Şirket genel kurulunun 29/12/2022 tarihinde aldığı kararla şirketin sermayesinin 1.000.000 TL'ye çıkarılması ve bu tutarın 650.000 TL'sinin şirket ortaklarınca nakden işletmeye konulması, 200.000 TL'sinin enflasyon düzeltmesi olumlu farklarından, 100.000 TL'sinin ise geçmiş yıl karlarından karşılanması kararı alınmıştır. Bu karar, 11/1/2023 tarihinde tescil edilmiştir.

Mükellef kurum tarafından 7/8/2025 tarihinde tescil edilen kararla şirket sermayesinin 400.000 TL azaltılması kararı alınmıştır.

Buna göre, azaltıma konu edilen sermayenin 200.000 TL'sinin enflasyon düzeltmesi olumlu farklarından, 100.000 TL'sinin geçmiş yıl karlarından ve kalan 100.000 TL'sinin de nakdi

sermayeden yapıldığı kabul edilecektir.

Azaltılan sermaye unsuru	Azaltıma konu edilen tutar	Hesaplanan kurumlar vergisi	Gelir vergisi kesintisi
1-Enflasyon düzeltmesi olumlu farkları	200.000 TL	(200.000 TLx0,20*) = 40.000 TL	(160.000 TLx0,10**) = 16.000 TL
2-Geçmiş yıl karları	100.000 TL	—	(100.000 TLx0,10**) = 10.000 TL
3-Nakdi sermaye	100.000 TL	—	—
TOPLAM	400.000 TL	40.000 TL	26.000 TL

(*) 2025 yılında kurumlar vergisi oranının %20 olduğu varsayılmıştır.

(**) 2025 yılında kar dağıtımına bağlı vergi kesintisi oranının %10 ve ortakların gerçek kişi olduğu varsayılmıştır.

32.4.5. Öz sermaye unsurlarının sermayeye ilave edilme tarihine göre sermaye azaltımındaki öncelik durumu

Kurumlar tarafından yapılacak sermaye azaltımında, daha önce sermayeye eklenen öz sermaye unsurlarının sermayeye eklenme tarihi itibarıyla bazılarının beş tam yıllık süreyi aşması bazılarının ise bu süreyi aşmaması söz konusu olabilmektedir. Bu durumda, sermayeye ilave edilen öz sermaye unsurlarından öncelikle sermayeye eklenme tarihi beş tam yılı geçmemiş olan unsurların sermayeden azaltıldığı kabul edilecektir.

Örnek: 9.000.000 TL nakdi sermayesi olan (KLM) Ltd. Şti., 14/7/2017 tarihinde tescil edilen kararla tamamı enflasyon düzeltmesi olumlu farklarından karşılanmak suretiyle

sermayesini 12.000.000 TL'ye çıkarmıştır.

Mükellef kurum tarafından 28/11/2022 tarihinde tescil edilen ikinci bir kararla; 3.000.000 TL'si yeniden değerlendirme artışlarından, 2.000.000 TL'si geçmiş yıl karlarından olmak üzere kurum sermayesi 17.000.000 TL olarak yeniden belirlenmiştir.

Bu defa, mükellef kurum yetkili organı tarafından 9.000.000 TL sermaye azaltımı kararı alınmış ve bu karar 7/8/2024 tarihinde tescil edilmiştir.

(KLM) Ltd. Şti. tarafından yapılan sermaye azaltımının, öncelikle sermayeye eklenme tarihi beş tam yıllık süreyi geçmemiş unsurlardan karşılandığı varsayılacaktır. Buna göre, sermaye azaltımının sırasıyla yeniden değerlendirme artışları (3.000.000 TL) ve geçmiş yıl karlarından (2.000.000 TL) yapıldığı kabul edilecektir. Kalan kısmın ise sermayeye eklenme tarihi beş tam yıllık süreyi geçmiş unsurlardan karşılanması gerekmektedir.

Buna göre, mükellefin 12.000.000 TL tutarındaki kalan toplam sermayesinin; %25'i enflasyon düzeltmesi olumlu farklarından, %75'i ise nakdi sermayeden oluşmaktadır. Azaltıma konu edilmek istenen sermayeden kalan 4.000.000 TL'nin, 1.000.000 TL'sinin (4.000.000 TLx0,25) enflasyon düzeltmesi olumlu farklarından, 3.000.000 TL'sinin (4.000.000 TLx0,75) ise nakdi sermayeden kaynaklandığı kabul edilecektir.

7/8/2024 tarihinde azaltılan sermaye unsuru	Sermayeye ilave tarihi	Azaltıma konu edilecek tutar	Hesaplanan kurumlar vergisi	Gelir vergisi kesintisi
Yeniden değerlendirme artışı	28/11/2022	3.000.000 TL	(3.000.000 TLx0,20*)= 600.000 TL	(2.400.000 TLx0,10**) = 240.000 TL

Geçmiş yıl karları	28/11/2022	2.000.000 TL	-	(2.000.000 TLx0,10**) = 200.000 TL
Enflasyon düzeltmesi olumlu farkı	14/7/2017	1.000.000 TL	(1.000.000 TLx0,20*)= 200.000 TL	(800.000 TLx0,10**) = 80.000 TL
Nakdi sermaye	-	3.000.000 TL	-	-
TOPLAM		9.000.000 TL	800.000 TL	520.000 TL

(*) 2024 yılında kurumlar vergisi oranının %20 olduğu kabul edilmiştir.

(**) 2024 yılında kar dağıtımına bağlı vergi kesintisi oranının %10 ve ortakların gerçek kişi olduğu varsayılmıştır.

32.4.6. Geçmiş yıl zararlarının mahsubu suretiyle sermaye azaltımı

Kurumlar vergisi mükellefleri geçmiş yıl zararlarının mahsubu suretiyle de sermaye azaltımında bulunabilmektedirler. Geçmiş yıl zararları nedeniyle bilançoda oluşan açığın kapatılmasına ilişkin hükümler esas itibarıyla 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununda düzenlenmektedir.

Geçmiş yıl zararlarının mahsubu suretiyle sermaye azaltılması durumunda, bu şekilde azaltıma konu edilen sermaye unsurları, Tebliğin "32.4.2." bölümünde yapılan açıklamalara göre tespit edilecektir. Ancak, geçmiş yıl zararlarının sermayeye mahsup edilmesi işleminde Kanunun 32/B maddesi hükmüne göre ortaklara nakden veya hesaben yapılmış bir ödeme söz konusu olmadığından, bu mahsup işlemi kar payı dağıtımı/ana merkeze aktarılan tutar olarak değerlendirilmeyecek ve azaltıma konu edilen sermaye unsurları üzerinden vergi kesintisi yapılmayacaktır.

Bununla birlikte, geçmiş yıl zararlarının sermaye azaltımı suretiyle mahsubunda, sermayeye eklenen öz sermaye kalemlerinin içerisinde sermaye azaltımı esnasında kurumlar vergisine tabi tutulması gereken bir unsur olması halinde, azaltıma konu edilen tutarın tespitinde Tebliğin "32.4.2." ila "32.4.5." bölümlerinde yapılan açıklamalar dikkate alınmak suretiyle vergileme yapılacaktır.

Örnek: (PRS) A.Ş.'nin toplam sermayesi 10.000.000 TL olup, bu tutarın 5.000.000 TL'si ortaklarca işletmeye konulan nakdi sermayeden, 1.000.000 TL'si Vergi Usul Kanununun (VUK) 280/A maddesi hükmüne istinaden ayrılan ve 26/10/2013 tarihinde sermayeye ilave edilen özel fondan, 4.000.000 TL'si ise aynı tarihte sermayeye eklenen geçmiş yıl karlarından oluşmaktadır.

Anılan kurum tarafından bilançoda yer alan 2.500.000 TL tutarındaki geçmiş yıl zararının sermayeden mahsubu amacıyla sermaye azaltımı kararı alınmış ve bu karar 26/1/2023 tarihinde tescil edilmiştir.

Buna göre, öz sermaye kalemlerinin sermayeye ilave edilmesinden itibaren beş tam yıl geçtikten sonra mükellef kurum tarafından sermaye azaltılması nedeniyle, azaltılan sermaye unsurları Tebliğin "32.4.2." ve "32.4.3." bölümlerinde yapılan açıklamalar çerçevesinde sermaye unsurlarının toplam sermaye içerisindeki oranları dikkate alınmak suretiyle tespit edilecektir.

Kurumun sermaye azaltımı kararından önce toplam sermayesi 10.000.000 TL olduğundan, bu sermaye içerisinde; Vergi Usul Kanununun 280/A maddesi hükmüne istinaden ayrılan ve sermayeye ilave edilen özel fon %10 (1.000.000 TL/10.000.000 TL), geçmiş yıl karları %40 (4.000.000 TL/10.000.000 TL) ve nakdi sermaye %50'lik (5.000.000 TL/10.000.000 TL) kısmı oluşturmaktadır.

Bu bağlamda, azaltıma konu edilen 2.500.000 TL'lik sermayenin; 250.000 TL'sinin VUK'a göre ayrılan özel fondan, 1.000.000 TL'sinin sermayeye eklenmiş geçmiş yıl karlarından ve

1.250.000 TL'sinin ise ortaklarca işletmeye konulan ve vergilendirilmeyecek nakdi sermayeden karşılandığı kabul edilecektir. Kanununun 32/B maddesi hükmüne istinaden azaltıma konu edilen tutar üzerinden vergi kesintisi yapılmayacağından, özel fonlar ile geçmiş yıl karlarından azaltıma konu edilen tutar üzerinden vergi kesintisi söz konusu olmayacaktır.

Diğer taraftan, VUK 280/A hükmüne istinaden ayrılan ve sermayeye eklenen özel fonun sermaye azaltımına konu edilmesi nedeniyle bu tutar üzerinden kurumlar vergisi hesaplanması gerekmektedir.

26/1/2023 tarihinde azaltıma konu edilen sermaye unsuru	Sermayeye ilave tarihi	Azaltıma konu edilecek tutar	Hesaplanan kurumlar vergisi	Gelir vergisi kesintisi
VUK 280/A hükmüne istinaden ayrılan özel fon	26/10/2013	$(2.500.000 \times 0,10) = 250.000$ TL	$(250.000 \times 0,20^*) = 50.000$ TL	-
Geçmiş yıl karları	26/10/2013	$(2.500.000 \times 0,40) = 1.000.000$ TL	-	-
Nakdi sermaye	-	$(2.500.000 \times 0,50) = 1.250.000$ TL	-	-
TOPLAM		2.500.000 TL	50.000 TL	-

(*) 2023 yılında kurumlar vergisi oranının %20 olduğu varsayılmıştır.

32.4.7. Devir ve bölünme işlemleri nedeniyle sermaye azaltılması

Kurumlar Vergisi Kanununun 19 uncu maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında devre ilişkin hükümlere yer verilmiş olup, aynı maddenin üçüncü fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde de tam bölünme ve kısmi bölünme olarak kabul edilen işlemler tanımlanmıştır. Kanununun 20 nci maddesinde ise 19 uncu madde kapsamında yapılan işlemler nedeniyle doğan karların hesaplanmayacağı ve vergilendirilmeyeceği hüküm altına alınmıştır.

Bu kapsamda, Kanununun 19 uncu maddesinin birinci ve ikinci

fıkrası birleşmenin özel bir türünü devir olarak tanımlamakta, tam mükellef kurumlar arasında kayıtlı değerler üzerinden ve kül halinde devralma suretiyle gerçekleştirilen işlemler devir olarak nitelendirilmektedir.

Tam bölünme işlemlerinde tam mükellef bir sermaye şirketi, tasfiyesiz olarak infisah etmek suretiyle bilançosunda yer alan kıymetleri kayıtlı değerleri üzerinden mevcut veya yeni kurulacak iki veya daha fazla tam mükellef sermaye şirketine devretmekte ve karşılığında devreden sermaye şirketinin ortaklarına yeni kurulan kurum sermayesini temsil eden iştirak hisseleri verilmektedir.

Kısmi bölünme işlemleri ise taşınmazlar ile bilançoda yer alan ve en az iki tam yıl süreyle elde tutulan iştirak hisseleri ya da üretim veya hizmet işletmelerinin bir veya birkaçının mevcut veya yeni kurulacak tam mükellef bir sermaye şirketine kayıtlı değerleri üzerinden belirli şartlar dâhilinde aynı sermaye olarak konulması şeklinde tanımlanmaktadır. Kısmi bölünme işlemlerinde devredilen varlıklara karşılık edinilen devralan şirket hisseleri, devreden şirkette kalabileceği gibi doğrudan bu şirketin ortaklarına da verilebilmektedir. Hisse senetlerinin ortaklara verildiği durumda bölünen şirkette sermaye azaltımına gidilmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan; gerek devir işlemleri gerekse tam ve kısmi bölünme işlemleri öncesinde devrolunan veya bölünen kurumun sermayesinde aynı ve nakdi sermaye dışında, başka bir hesaba nakledilmesi veya işletmeden çekilmesi halinde kurumlar vergisine ve/veya vergi kesintisine tabi tutulacak öz sermaye kalemleri de bulunabilmektedir.

32.4.7.1. Devir işlemleri sonrasında yapılan sermaye azaltımı

Kurumlar Vergisi Kanununun 19 uncu maddesi kapsamında yapılan devir işlemlerinde, devir olunan şirketin bilançosundaki hesapların kayıtlı değerler üzerinden ve kül halinde devralan şirketin bilançosuna geçirilmesi ve sermayeye ilave edilmiş

olan öz kaynak kalemlerinin de devralan şirketin sermayesinin alt hesaplarında izlenmesi gerekmektedir. Devir işlemleri kapsamında şirket sermayesinden devrolunan unsurlar bu aşamada kurumlar vergisine ve/veya vergi kesintisine tabi tutulmayacaktır. Ancak, ilerleyen dönemlerde söz konusu sermaye unsurlarını devralan şirkette sermaye azaltımına gidilmesi halinde, azaltılan sermaye unsurlarının niteliğine göre Tebliğin "32.4.2." ila "32.4.6." bölümlerindeki açıklamalar çerçevesinde vergileme yapılması gerekmektedir. Bu durumda, Kanunun 32/B maddesinde hüküm altına alınan beş tam yıllık sürenin tespitinde, sermaye unsurlarının devreden şirketin sermayesinde kaldığı süreler de devralan şirketler tarafından dikkate alınacaktır.

32.4.7.2. Tam bölünme işlemleri sonrasında yapılan sermaye azaltımı

Kanunun 19 uncu maddesi kapsamındaki tam bölünme işlemi sonucunda mevcut ve/veya yeni kurulacak şirketlerin, bölünen kurum bilançosunun aktif ve pasifinde yer alan kalemleri bölünme tarihindeki kayıtlı değerleri üzerinden devralmaları ve bu varlıkları aynen bilançolarına geçirmeleri gerekmektedir. Bölünen kurum sermayesinin başka bir hesaba nakledilmesi veya işletmeden çekilmesi durumunda vergiye tabi tutulması gereken unsurları barındırması halinde ise bu kalemler de kayıtlı değerleriyle yeni kurulacak şirketlerin sermayesine devrolunacağından, bölünen şirketin sermayesinden devrolunan unsurlar, bu aşamada kurumlar vergisine ve/veya vergi kesintisine tabi tutulmayacaktır. Ancak, söz konusu sermaye unsurlarını devralan şirketlerde sermaye azaltımına gidilmesi halinde, azaltılan sermaye unsurlarının niteliğine göre Tebliğin "32.4.2." ila "32.4.6." bölümlerindeki açıklamalar çerçevesinde vergileme yapılması gerekmektedir.

Bu durumda da Kanunun 32/B maddesinde hüküm altına alınan beş tam yıllık sürenin tespitinde, sermaye unsurlarının devreden şirketin sermayesinde kaldığı süreler de devralan şirketler

tarafından dikkate alınacaktır.

Örnek: (BCD) Ltd. Şti. Kurumlar Vergisi Kanununun 19 uncu maddesi kapsamında tam bölünme suretiyle tasfiyesiz infisah edecek olup, söz konusu kurumun bilançosunda yer alan kıymetler bölünme tarihi itibarıyla aşağıdaki gibidir.

AKTİF		PASİF	
Kasa	100.000	Borçlar	50.000
Banka	300.000	Sermaye	800.000
Taşınmazlar	400.000	Yedekler	150.000
Demirbaşlar	200.000		
TOPLAM	1.000.000	TOPLAM	1.000.000

Kurumun 800.000 TL olan sermayesi, kuruluş aşamasında işletmeye konulan 400.000 TL tutarındaki nakdi sermaye ile 26/2/2018 tarihinde sermayeye eklenen; 100.000 TL enflasyon düzeltmesi olumlu farkları ve 300.000 TL geçmiş yıl karlarından oluşmaktadır.

(BCD) Ltd. Şti.'nin bilançosunda yer alan kıymetler, kayıtlı değerleri üzerinden bölünme tarihi olan 9/12/2022 tarihinde yeni kurulan (EFG) A.Ş. ve (ŞTU) Ltd. Şti.'ne aşağıdaki şekilde devredilmiştir. Bölünen kurumun sermayeye ilave edilmiş olan öz kaynak unsurlarının yeni kurulan şirketlere aktarılan değerlerle orantılı şekilde devredildiği kabul edilmiştir. Tam bölünme işlemi sonrası yeni kurulan şirketlerin bilançoları ise aşağıdaki gibidir.

(EFG) A.Ş.		(ŞTU) Ltd. Şti.	
AKTİF	PASİF	AKTİF	PASİF

Kasa	50.000	Sermaye -Nakdi sermaye -Geçmiş yıl karları -Enflasyon düzeltmesi olumlu farkları	400.000 200.000 150.000 50.000	Kasa	50.000	Borçlar	50.000
Demirbaşlar	200.000	Yedekler	100.000	Banka	300.000	Sermaye -Nakdi sermaye -Geçmiş yıl karları -Enflasyon düzeltmesi olumlu farkları	400.000 200.000 150.000 50.000
Taşınmaz	250.000			Taşınmaz	150.000	Yedekler	50.000
TOPLAM	500.000	TOPLAM	500.000	TOPLAM	500.000	TOPLAM	500.000

Tam bölünme sonrası, (EFG) A.Ş.'nin 400.000 TL tutarındaki sermayesinin 200.000 TL'sinin nakdi sermayeden, 150.000 TL'sinin geçmiş yıl karlarından ve 50.000 TL'sinin enflasyon düzeltmesi olumlu farklarından oluştuğu kabul edilecektir.

Diğer taraftan, (ŞTU) Ltd. Şti.'nin 400.000 TL tutarındaki sermayesinin ise 200.000 TL'sinin nakdi sermayeden, 150.000 TL'sinin geçmiş yıl karlarından ve 50.000 TL'sinin enflasyon düzeltmesi olumlu farklarından oluştuğu kabul edilecektir.

Bu defa, (ŞTU) Ltd. Şti. 18/12/2024 tarihinde 150.000 TL sermaye azaltımı kararı almış ve anılan karar 29/12/2024 tarihinde tescil edilmiştir. Tam bölünme işlemi kapsamında bölünen kurum olan (BCD) Ltd. Şti.'nin sermayesinde yer alan unsurlar kayıtlı değerleriyle (ŞTU) Ltd. Şti.'ne devrolduğundan, sermayede kalma süresi olarak aranılan beş tam yıllık sürenin tespitinde, bölünen kurumda geçen süreler de dikkate alınacaktır.

Buna göre, sermaye azaltımı kararının tescil tarihi itibarıyla

(ŞTU) Ltd. Şti.'nin sermayesinde yer alan unsurlar, bölünen kurum olan (BCD) Ltd. Şti.'nin sermayesine 26/2/2018 tarihinde ilave olduğundan ve bu unsurlar (BCD) Ltd. Şti. ile (ŞTU) Ltd. Şti.'nin sermayesinde toplamda beş tam yıldan fazla süreyle kaldığından, azaltıma konu edilecek tutar Tebliğin "32.4.3." bölümünde yapılan açıklamalara göre tespit edilecektir.

(ŞTU) Ltd. Şti.'nin, sermaye azaltım kararından önce toplam sermayesi 400.000 TL olduğundan, bu sermaye içerisinde; enflasyon düzeltmesi olumlu farkları %12,5 (50.000 TL/400.000 TL), geçmiş yıl karları %37,5 (150.000 TL/400.000 TL) ve nakdi sermaye %50'lik (200.000 TL/400.000 TL) kısmını oluşturmaktadır.

Mükellefin azaltıma konu edilen sermayesinin 150.000 TL olduğu hususu dikkate alındığında, sermayenin; 18.750 TL'sinin (150.000×0,125) enflasyon düzeltmesi olumlu farklarından, 56.250 TL'sinin (150.000×0,375) geçmiş yıl karlarından ve 75.000 TL'sinin (150.000×0,50) nakdi sermayeden azaltıldığı kabul edilecek ve vergilemeye ilişkin hesaplamalar aşağıdaki gibi olacaktır.

Azaltılan sermaye unsuru	Sermayeye ilave tarihi	Azaltıma konu edilecek tutar	Hesaplanan kurumlar vergisi	Gelir vergisi kesintisi
Geçmiş yıl karları	26/2/2018	$(150.000\text{TL} \times 0,375) = 56.250 \text{ TL}$	-	$(56.250 \text{ TL} \times 0,10^{**}) = 5.625 \text{ TL}$
Enflasyon düzeltmesi olumlu farkı	26/2/2018	$(150.000 \text{ TL} \times 0,125) = 18.750 \text{ TL}$	$(18.750 \text{ TL} \times 0,20^*) = 3.750 \text{ TL}$	$(15.000 \text{ TL} \times 0,10^{**}) = 1.500 \text{ TL}$
Nakdi sermaye	26/2/2018	$(150.000\text{TL} \times 0,50) = 75.000 \text{ TL}$	-	-
TOPLAM		150.000 TL	3.750 TL	7.125 TL

(*) 2024 yılında kurumlar vergisi oranının %20 olduğu kabul edilmiştir.

(**) 2024 yılında kar dağıtımına bağlı vergi kesintisi oranının %10 ve ortakların gerçek kişi olduğu varsayılmıştır.

32.4.7.3. Kısmi bölünme işlemleri nedeniyle yapılan sermaye azaltımı

Kanunun 19 uncu maddesi kapsamında gerçekleşen kısmi bölünme işlemi sonucunda, devredilen varlıklara karşılık edinilen devralan şirket hisseleri, devreden şirkette kalabileceği gibi doğrudan bölünen şirketin ortaklarına da verilebilmektedir. Kısmi bölünme dolayısıyla yapılacak sermaye azaltımında ise Türk Ticaret Kanununun ilgili hükümleri uygulanacaktır. Bu kapsamda, kısmi bölünme sonucunda sermaye konulan şirketten alınan hisselerin devreden şirket ortaklarına verilmesi nedeniyle devreden şirket nezdinde sermaye azaltımına gidilmesi gerekmektedir.

Kısmi bölünme kapsamında gerçekleşen devirler nedeniyle yapılan sermaye azaltımında, sermayeye eklenmiş olan unsurların devralan şirkete devredilmesi ve bu şirket nezdinde söz konusu unsurların takip edilmesi halinde, bölünen şirket nezdindeki sermaye azaltımı nedeniyle bu aşamada herhangi bir vergileme söz konusu olmayacaktır.

Kısmi bölünme sonrası sermaye unsurlarını devralan şirket nezdinde sermaye azaltımına gidilmesi halinde ise azaltılan sermaye unsurlarının niteliğine göre Tebliğin "32.4.2." ile "32.4.6." bölümlerindeki açıklamalar çerçevesinde gerekli vergileme işlemleri yapılacaktır. Bu durumda da Kanunun 32/B maddesinde hüküm altına alınan beş tam yıllık sürenin tespitinde, öz sermaye kalemlerinin devreden şirketin sermayesinde kaldığı süreler de devralan şirket tarafından dikkate alınacaktır.

Örnek: (BDE) A.Ş.'nin aktifinde 1.500.000 TL bedelle kayıtlı üretim işletmesi, kayıtlı değeri üzerinden (UVY) A.Ş.'ye kısmi bölünme kapsamında devredilmiş, anılan devir işlemi 14/2/2018 tarihinde tescil edilmiş ve bu devir

karşılığında (UVY) A.Ş.'den alınan hisse senetleri ortaklara verilmiştir.

(BDE) A.Ş. tarafından yapılan sermaye azaltımının; 500.000 TL'si nakdi sermayeden, 400.000 TL'si 24/6/2015 tarihinde sermayeye ilave edilen enflasyon düzeltmesi olumlu farkından ve 600.000 TL'si ise aynı tarihte sermayeye ilave edilen geçmiş yıl karlarından karşılanmıştır.

Sermayesi 2.500.000 TL olan ve nakdi sermayeden oluşan (UVY) A.Ş.'nin, (BDE) A.Ş.'den devir aldığı tutarlar da dikkate alınarak yapmış olduğu sermaye artışı sonucu sermayesi 4.000.000 TL olmuştur. Bu tutarın; 3.000.000 TL'si aynı ve nakdi sermayeden, 400.000 TL'si enflasyon düzeltmesi olumlu farkından, 600.000 TL'si ise geçmiş yıl karlarından oluşmaktadır. Anılan şirket tarafından 18/1/2023 tarihinde tescil edilen kararla 2.000.000 TL sermaye azaltımı kararı alınmıştır.

Buna göre, sermaye azaltımı kararının tescil tarihi itibarıyla (UVY) A.Ş.'nin, sermayesinde yer alan unsurlar, kısmi bölünen (BDE) A.Ş.'nin sermayesine 24/6/2015 tarihinde ilave olduğundan ve bu unsurlar (BDE) A.Ş. ile (UVY) A.Ş.'nin sermayesinde toplamda beş tam yıldan fazla süreyle kaldığından, azaltıma konu edilecek sermaye unsurları ve tutarlar Tebliğin "32.4.3." bölümünde yapılan açıklamalara göre tespit edilecektir.

Mükellefin toplam sermayesinin 4.000.000 TL olduğu hususu dikkate alındığında, sermayenin %75'i aynı ve nakdi sermayeden, %10'u enflasyon düzeltmesi olumlu farklarından, %15'inin ise sermayeye ilave edilen geçmiş yıl karlarından kaynaklandığı varsayılacak ve azaltıma konu sermaye unsurları ile buna ilişkin vergi hesaplaması aşağıdaki gibi olacaktır.

18/1/2023 tarihinde azaltıma konu edilen sermaye unsuru	Sermayeye ilave tarihi	Azaltıma konu edilecek tutar	Hesaplanan kurumlar vergisi	Gelir vergisi kesintisi
--	-------------------------------	-------------------------------------	------------------------------------	--------------------------------

Enflasyon düzeltmesi olumlu farkı	24/6/2015	(2.000.000 TLx0,10) = 200.000 TL	(200.000 TLx0,20*) = 40.000 TL	(160.000 TLx0,10**) = 16.000 TL
Geçmiş yıl karları	24/6/2015	(2.000.000x0,15) = 300.000 TL	-	(300.000 TLx0,10**) = 30.000 TL
Nakdi sermaye	-	(2.000.000 TLx0,75) = 1.500.000 TL	-	-
TOPLAM		2.000.000 TL	40.000 TL	46.000 TL

(*) 2023 yılında kurumlar vergisi oranının %20 olduğu kabul edilmiştir.

(**) 2023 yılında kar dağıtımına bağlı vergi kesintisi oranının %10 ve ortakların gerçek kişi olduğu varsayılmıştır.

32.4.8. Sermaye şirketlerinin kendi hisselerini iktisap etmesi sonucu yapılan sermaye azaltımı

Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin dördüncü fıkrasında, tam mükellef sermaye şirketlerinin iktisap ettikleri kendi hisse senetleri ve ortaklık paylarıyla ilgili hükümlere yer verilmiş olup, Tebliğin "15.6.7." bölümünde de konuyla ilgili gerekli açıklamalar yapılmıştır.

Anılan Kanun hükmüne istinaden, tam mükellef sermaye şirketlerinin iktisap ettikleri kendi hisse senetleri veya ortaklık paylarını sermaye azaltımı yoluyla itfa etmeleri halinde, iktisap bedeli ile hisse senetlerinin veya ortaklık paylarının itibari değeri arasındaki olumsuz farkın, sermaye azaltımına ilişkin kararın ticaret siciline tescil edildiği tarih itibarıyla sermaye şirketleri nezdinde %15 oranında vergi kesintisine tabi tutulması gerekmektedir.

Söz konusu madde hükmü esas itibarıyla kendi paylarını iktisap eden ve iktisap ettikleri bu kıymetleri sermaye azaltımı yoluyla itfa eden sermaye şirketlerinin, kendi hisse senetleri ve ortaklık paylarının iktisabına ilişkin ödenen bedel ile bu varlıkların itibari değeri

arasındaki farkın şirketler için dağıtılmış kar payı olarak kabul edileceği ve bu tutar üzerinden Kanunda belirtilen %15 oranında vergi kesintisi yapılması gerektiğine yönelik hususları düzenlemektedir. Sermaye azaltımında vergilemeye yönelik hükümler içeren Kurumlar Vergisi Kanununun 32/B maddesi ise kurumlar tarafından yapılan sermaye azaltımında sermayenin hangi unsurundan ne kadar azaltılacağına yönelik hükümler ihtiva etmektedir. Bu bağlamda, söz konusu Kanun maddeleri birbirinden farklı iki hususu düzenlemekte olup, sermaye azaltımı dolayısıyla azaltılan tutar üzerinden yapılması gereken vergi kesintisi ile sermaye şirketlerinin iktisap ettikleri kendi payları üzerinden dağıtılmış kar payı sayılan ve vergi kesintisi yapılan tutar birbirinden farklı kaynakları ihtiva etmektedir.

Örnek : (TBN) A.Ş.'nin hisse senetlerinin itibari değeri her bir hisse için 100 TL'dir. (TBN) A.Ş.'nin ortağı olan (DNZ) Ltd. Şti.'nin aktifinde bulunan (TBN) A.Ş.'ye ait 100 TL itibari değerle kayıtlı 150 adet hisse senedi, (TBN) A.Ş. tarafından 15/12/2021 tarihinde 45.000 TL bedel karşılığında satın alınmıştır.

(TBN) A.Ş. 45.000 TL'ye iktisap ettiği kendi hisse senetleri için sermaye azaltımı kararı almış ve itibari değeri 100 TL olan 150 adet hisse senedi için alınan itfa kararını 7/12/2022 tarihinde ticaret sicilinde tescil ettirmiştir.

Buna göre, (TBN) A.Ş. 7/12/2022 tarihi itibarıyla, hisse senetlerinin iktisap bedeli ile itibari değeri arasındaki fark olan 30.000 TL $[45.000 - (150 \times 100)]$ üzerinden %15 oranında vergi kesintisi yapacak ve 4.500 TL $(30.000 \text{ TL} \times \%15)$ vergiyi Aralık/2022 dönemi muhtasar ve prim hizmet beyannamesiyle beyan ederek ödeyecektir.

Diğer taraftan, sermaye azaltımında bulunan (TBN) A.Ş.'nin azaltım kararı öncesindeki bilançosundaki sermaye hesabında 1.500.000 TL yer almakta olup, bu tutarın;

- 750.000 TL'si aynı ve nakdi sermayeden,
- 450.000 TL'si 7/5/2019 tarihinde sermayeye ilave edilen enflasyon düzeltmesi olumlu farkından,
- 300.000 TL'si 7/5/2019 tarihinde sermayeye ilave edilen geçmiş yıl karlarından oluşmaktadır.

Bu durumda; sermaye kalemlerinin sermayeye eklendiği tarihten itibaren beş tam yıl geçmediği için azaltımın Tebliğin "32.4.4." bölümünde yapılan açıklamalara göre gerçekleştiği kabul edilecektir. Sermaye azaltımına konu edilen tutar hisse senetlerinin itibari değeri kadar [15.000 TL (100TLx150)] olup, bu tutarın tamamının kurumlar vergisine ve kar dağıtımına veya ana merkeze aktarılan tutara bağlı vergi kesintisine tabi tutulacak öz sermaye kalemi olan enflasyon düzeltmesi olumlu farklarından kaynaklandığı kabul edilecektir."

MADDE 9- Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 10- Bu Tebliğ hükümlerini Hazine ve Maliye Bakanı yürütür.